

Педагогик киңәшмәдә
кабул ителде
беркетмә № 1
« 31 » августта 2022 года

Югары квалификация категорияле
МАББУ «307 нче номерлы балалар бакчасы »
музыка житәкчесе
Гайсамова Әлфинә Гәмәр кызының
2022-2023 нче уку елына
ЭШ ПРОГРАММАСЫ

Программа төре:
белем бирү, үстерү
1 елга исәпләнгән.

Эчтәлек

I. Максатчан бүлек

1. Аңлатма язуы .....
2. Максатчан юнәлеш.....

II. Эчтәлек бүлеге

1. Кабул итү: .....
2. Жырлау: .....
3. Музыкаль-ритмик хәрәкәтләр: .....
4. Балалар музыка уен коралларында уйнау:
5. Милли -регионль компонент.....
6. Комплекслы-тематик план
7. Күнел ачу чаралары планы
8. Бәйрәмнәр.....

III. Эш программасының оештыру бүлеге

1. Музыкаль тәрбия-эшчәнлек процессының үзара бәйләнеш моделе
2. Тәрбиячеләр белән эш планы.....
3. Атнага шөгылләр саны.....
4. Мөстәкыйль музыкаль-уен эшчәнлеге
5. Музыкаль-дидактик уеннар
6. Ата – аналар белән эш планы

Кулланылган әдәбият.

Кушымта.

1. Музыкаль эшчәнлек төрләре буенча перспектив план.

I. МАКСАТЛЫ БҮЛЕК

1. Аңлатма язуы .

Мәктәпкәчә яшьтәге балаларны музыкаль тәрбияләү һәм үстерү буенча эш программасы Казан шәһәренең Идел буе районы "Катнаш төрдәге 307 нче балалар бакчасы" муниципаль автоном мәктәпкәчә белем бирү учреждениесенең мәктәпкәчә белем бирү программасы нигезендә эшләнгән

(күчеш чорына программа) 3-О номерлы 04.09.2014 боерыгы белән расланган. Эш программасы 2022-2023 нчы елларга эшләнгән (15.09.2022 - 1.05. 2023 ел) программаны эшлөгәндә түбәндәге балалар контингенты исәпкә алынды::

- 1 кечкенәләр төркеме – 2 - 3 яшь;
- 2 кечкенәләр төркеме- 3 - 4 яшь;
- Уртанчылар төркеме - 4 - 5 яшь;
- Зурлар төркеме -- 5 - 6 яшь;
- Мәктәпкә эзерлек төркеме -- 6 - 7 яшь.

Педагогик концепциямдә мин татар халкының горөф- гадәтләре аша, гуманистик психология принципларыннан чыгып эш иттем, ул кеше шәхесенең гаять зур кыйммәтен, аның уникальлеген, кабатланмаслыгын, тормышка ашырырга омтылу хокукын таный.

Эш программасының төп идеясе –горөф – гадәт, гуманизация, гомүкешелек кыйммәтләрен тәрбияләүнең өстенлеге: яхшылык, матурлык, хакыйкәт чыганагы булып тора,сабийлык чорының иң якты мизгелләрен үз эченә тулмый.

Программаның максаты: музыкаль сәнгәт эсәрләрен мәгънәсен аңлау , музыканы аңлау, мөстәкыйль ижәт эшчәнлеген тормышка ашыру өчен шартлар тудыру.

Бурыч:

- мәктәпкәчә яшьтәге балаларның музыкаль культурасы нигезләрен формалаштыру;
- музыка сәнгәте чараларында кыйммәтле юнәлешләренә формалаштыру;
- балаларның эмоциональ-психологик иминлеген тәэмин итү, сәламәтлеген саклау һәм ныгыту

Программа - "Мәгариф турында"РФ Законы, 29.12. 2012, № 273 – Ф3 боерыгы; - РФ Конституциясе һәм бала хокуклары турында БМО Конвенциясен исәпкә алып (халыкара шартнамәләр жыентыгы, 1993) нигезендә эшләнгән:

- Мәктәпкәчә белем бирүнең федераль дәүләт белем бирү стандарты (РФ Мәгариф һәм фән министрлыгының 2013 елның 17 октябрәндәге 1155 номерлы боерыгы) белән расланган.

Эш программасы дәүләт стандарты таләпләренә һәм балаларның яшь үзенчәлекләренә туры килә. Программа дидактик принципларны - аларны үстерүче укытуны, мәктәпкәчә яшьтәге балаларның психологик үзенчәлекләрен исәпкә алып эшләнгән һәм үз эченә түбәндәге бүлекләренә ала:

- музыканы кабул итү;
- жырлау;
- музыкаль – ритмик хәрәкәтләр;

- балалар музыка уен коралларында уйнау.

Эш программасының нигезенә музыкаль эшчәнлекнең төрле төрләрэн интеграциялүгә нигезлэнгән күп сэнгатъ алымы салынган:

- башкару;

- ритмика;

- музыкаль-театр эшчәнлеге;

Региональ компонент

Региональ бурычларны тормышка ашыру түбэндәге эш нәтижәсенә юнәлдерелгән:

- Татарстан Республикасында яшәүче халыкларны милли мәдәниятнең килеп чыгышына аңлату. Һәр балага туган телдә белем һәм тәрбия бирү, балаларда милли мәдәниятнең иң яхшы үрнәкләрендә, халык традицияләрендә һәм горейф-гадәтләрендә әхлак нигезләрен формалаштыру мөмкинлеге бирү.

- Толерант шәхес тәрбияләү өчен уңайлы шартлар тудыру – башка милләт кешеләренә мөхәббәт һәм хөрмәт тәрбияләү.

- Туган як табигате белән танышу

- Балаларны Татарстан Республикасында яшәүче халыкларның тормыш һәм көнкүреш үзенчәлекләре, республиканың иҗтимагый тормышы бәйрәмнәре, ТР һәм РФ символикасы, декоратив-гамәли сэнгатъ белән таныштыру.

Программа музыкаль эшчәнлекнең барлык төрләрендә дә музыкаль эчтәлекнең дәвамчанлыгын күздә тотта. Музыкаль – белем бирү процессын озата баручы музыкаль репертуар әдәбият исемлегендә күрсәтелгән төрле программа жыентыкларынан формалаша. Репертуар – программаның вариатив компоненты булып тора һәм календарь вакыйгалары һәм төрле категория балаларның белем алу ихтыяжларын канәгатьләндерүне тәмин итүче коллектив һәм индивидуаль-юнәлешле чараларны тормышка ашыру планы белән бәйлә рәвештә үзгәргә, тулыландырылырга мөмкин.

Балаларның яшь үзенчәлекләре

Кечкенәләр төркеме (2 яшьтән 3 яшькә кадәр)

Өченче елда балалар мөстәкыйль булалар; ирекле тәртипне кабул итү, Сөйләм, башлангыч формалар камилләштерелә; күрү һәм ишетү юнәлешләре камилләштерелә, бу балаларга берничә биремне дәрәс башкарырга, көйләрне аерырга, җырларга мөмкинлек бирә. Бу яшьтәге балалар өчен аңсыз мотивлар, импульсивлык, хисләр һәм теләкләр ситуациягә бәйлә. Балалар яшьтәшләренә эмоциональ халәтен җиңел тоталар.

Икенче кечкенәләр төркеме (3-4 яшьлекләр)

Бу яшьтәге балалар эшчәнлек ягыннан үсә. Балалар эталоннарны кулланудан, мәдәни яктан эшкәртелгән чараларга күчә. Хәтер һәм игътибар үсә: таныш җырларны таний, тавышларны биеклектә аера беләләр. Визуаль-эшлекле фикерләү үсешә дөвам итә.

Уртанчылар төркеме (4-5 яшьлекләр)

Бу Яшьтәге балаларның төп казанышлары кабул итүне камилләштерү, образлы фикерләү һәм фантазияне үстерү, хәтерне, игътибарны, сөйләмне үстерү белән бәйлә. Балаларда музыка белән кызыксыну, аны тыңлау теләге үсүен

дэвам итэ, музыкаль эсэрлэрне кабул иткэндэ эмоциональ ярдэмчеллек уята. Музыкаль культура нигезлэрен алга таба үстөрүгэ ярдэм итүче музыкаль тээсирлэр баетыла.

Зурлар төркеме (5-6 яшьлеклэр)

Бу яшьтэге балалар эстетик аңлау, музыкага кызыксынуаны ярату дэвам итэ, Композиторлар, классик, халык һәм заманча музыка белән танышу нигезендэ музыка культурасы формалаша. Музыкаль сэләтлэр үсешен дэвам итәләр: тавышлы, ритмик, тембр, динамик ишетү, эмоциональ жаваплылык һәм ижади активлык арта.

Мәктәпкә әзерлек төрөмө (6-7 яшь)

Бу яшьтә балаларны музыкаль культурага жәлеп итү дэвам итэ. Сәнгать төмө, эчке музыкаль мираска һәм хәзерге музыкага аңлы караш тәрбияләнә. Тавыш биеклегә, ритмик, тембр, динамик ишетү яхшыра. Балаларның музыкаль тээсирләрә баетыла, төрлө характердагы музыканы кабул иткэндэ көчлө эмоциональ хисләр уята. Жырлау тавышы формалашуны дэвам итэ, музыка астында хәрәкәт итү күнекмәләре үсә.

Музыкаль тәрбия һәм мәктәпкәчә яшьтәге балаларны үстөрү буенча эш программасының үзенчәлегә-сәнгать эшчәнлегенә төрлө төрләрә: сөйләм, музыка, жыр, бию, ижади-уеннарның бергә тыгыз бәйләнештә булуы белән аерылып тора.

Эш программасын тормышка ашыру регламентлаштырылган һәм регламентлаштырылмаган укыту формалары аша башкарыла:

- төрлө дәрәсләр (комплекслы, доминант, тематик, авторныкы);
- Мөстәкыйль ял итү эшчәнлегә

Махсус сайланган музыкаль репертуар музыкаль эшчәнлек төрләрәнен рациональ катнашмасын һәм үзгәрүен тәмин итәргә, арыганлыкны кисәтергә һәм музыкаль дәрәсләрдә баланың активлыгын сакларга мөмкинлек бирә.

Барлык дәрәсләр дә хезмәттәшлек рәвешендә төзелә, балалар музыка-белем бирү процессында актив катнаша. Программа материалын үзләштерү сыйфатын исәпкә алу музыка житәкчесә ягыннан тышкы контроль белән башкарыла.

Программа 120 сәгәткә исәпләнгән.

2. Максатчан юнәлеш

Мәктәпкәчә белем бирүнең максатчан юнәлешләре мәктәпкәчә белем бирү дәрәжәсен тәмамлау этабында баланың мөмкин булган казанышларының социаль-норматив яшь характеристикаларын тәшкил итә.

Балачак үзенчәлегә (бала үсешенә сыгылмалылыгы, пластиклыгы, аның үсеш вариантларының югары таралуы, аның турыдан-туры һәм ихтыярсызлыгы), шулай ук мәктәпкәчә белемнең системалы үзенчәлекләре (Россия Федерациясендә мәктәпкәчә белем дәрәжәсенә мәжбүри булмавы, балага нинди дә булса жаваплылык кертү мөмкинлегә булмау) баланың мәктәпкәчә яшьтәге конкрет белем бирү казанышлары таләпләрен законсыз итә һәм нәтижәләрен билгеләү кирәклеген раслый белем бирү программасын максатчан ориентирлар рәвешендә үзләштерелә.

Максатчан күрсәткечләр турыдан-туры бәяләнми, шул исәптән педагогик диагностика (мониторинг) рәвешендә дә, һәм аларны балаларның реаль

казанышлары белән чагыштыру өчен каршылык уята. Алар белем бирү эшчәнлегенең билгеләнгән таләпләренә туры килүне объектив бәяләүнең һәм балаларны эзерләүнең нигезенә дә туры килсәскә мөмкин. Мониторинг педагогның балалар белән турыдан-туры белем бирү барышында һәм көндәлек тормышта даими күзәтүләре рәвешендә тормышка ашырыла .

Программаны үзләштерү арадаш аттестацияләр һәм тәрбияләнүчеләргә йомгаклау аттестациясе үткәру белән бергә алып барылмый.

Чын таләпләр түбәндәгечә бирелә:

- а) программаны формалаштыру бурычларын хәл итү; һөнәри эшчәнлекне анализлау; тәрбияләнүчеләр гаиләләре белән хезмәттәшлек итү;
- б) балаларның белем характеристикаларын өйрәнү
- в) Россия Федерациясенең барлык мәгариф кичлегә өчен уртак булган мәктәпкәчә белем бирү максатларына карата ата-аналарга (законлы вәкилләргә) һәм жәмәгатьчеләккә мәгълүмат бирү

Программаның максатчан юнәлешләре мәктәпкәчә һәм башлангыч гомуми белемнең өзлексезлегә нигезләре булып тора. Программаны гамәлгә ашыру шартларына карата таләпләренә үтәгәндә әлегә максатчан ориентирлар мәктәпкәчә яшәтәге балаларда мәктәпкәчә белем бирү тәмамлану этабында уку эшчәнлегенә алшартлар формалаштыруны күздә тотта.

Мәктәпкәчә белем бирүнең максатчан ориентирларына баланың мөмкин булган казанышларының социаль-норматив яшь характеристикалары керә

- Кечкенә вакытта мәгарифнең максатчан юнәлешләре.
  - Максатчан юнәлешләре тәмамлау этабында мәктәпкәчә белем бирү
- 2.1.Кече яштәге балаларга мәгарифнең максатчан юнәлешләре:
  - 2.2 Бала тирә-юньдәге әйберләр белән кызыксына һәм алар белән актив эш итә; уенчыклар һәм башка әйберләр белән эмоциональ яктан катнаша, үз эшләренә нәтижеләренә ирешүдә түземлек күрсәтергә омтыла;
  - 2.3 Махсус, мәдәни фиксацияләнгән предмет гамәлләрен куллана, тавыш музыка коралларының(шалтыратулар,кыңгыраулар, һ.б.) билгеләнешен, шулай ук уеннарда һәм биюләргә (яулыклар, флаглар, солтанчыклар, туплар, «снежки» һ. б.) билгеләнешен белә һәм алардан файдалана белә. Иң гади бию һәм уен осталыгына ия; уен тәртибендә һәм бию башкарганда мөстәкыйльлек күрсәтергә омтыла;
    - актив чыгыш ясап, кечкенә музыка фразеологизмнарнын жырлый, музыка уеннарында сораулар белән мөрәжәгать итә ала, олыларның жырларын һәм жырларын аңлай;
    - тирә-юньдәге әйберләрнең һәм уенчыкларның исемнәре, атрибутларны, уеннарда һәм биюләрдә кулланылган битлекләренә белә;
    - яшәтешләр белән кызыксыну күрсәтә; аларның эшләрен күзәтә һәм охшата;
    - шигырләргә, жырларга һәм әкиятләргә, рәсемнәренә карауга кызыксыну белдерә, музыкага күчәргә омтыла: төрле мәдәният һәм сәнгать эсәрләренә эмоциональ яктан жавап бирә;
    - баланың кул очларының актив сиземләү осталыгы үсә, ул төрле хәрәкәтләренә үзләштерергә омтыла (йөгерү, лазагнье, атышу һ.б.)

2.4. Мәктәпкәчә белем бирүне тәмамлау этабында максатчан юнәлешләр

- бала эшчәнлекнең төп мәдәни ысулларын үзләштерә, уен, аралашу кебек төрле эшчәнлек төрләрәндә инициатива һәм мөстәкыйльлек күрсәтә, уртақ эшчәнлектә катнашучылар төрөн сайлый ала;
- бала дөньяга, башка кешеләргә һәм үзенә уңай караш урнаштыра, үз-үзен кадерли; яшътәшләре һәм олылар белән актив аралаша, уртақ уеннарда һәм биюләрдә катнаша. Килешә, башкаларның мәнфәгатләрен һәм хисләрен исәпкә ала, уңышсызлыкларны кичерә һәм башкаларның уңышларына шатлана, үз хисләрен, шул исәптән үз-үзенә ышану хисен күрсәтә, конфликтларны чишәргә тырыша;
- бала төрле эшчәнлектә, барыннан да бигрәк музыкаль уенда һәм биюдә тормышка ашырыла торган алдынгы хыялга ия; бала төрле уен формаларына һәм төрләрәнә ия, шартлы һәм реаль ситуацияне аера, төрле кагыйдәләргә һәм социаль нормаларга буйсына белә;
- бала телдән Яхшы сөйләшәп, рәхәтләнәп жырлый, үз фикерләрен һәм теләкләрен белдерә ала, жырлауны үз хисләрен һәм тәжрибәләрен белдерү өчен куллана ала
- балада зур һәм кечкенә моторика осталыгы үзләштерелгән; ул житез, каты, төп музыкаль-ритмик хәрәкәтләргә ия, хәрәкәтләрен контрольдә тотә һәм идәрә итә ала;
- бала көчле ихтыяр көченә сәләтле , төрле эшчәнлек төрләрәндә биюләрдә, музыка уеннарында һәм шомлы музыка коралларында уйнауда, олылар һәм яшътәшләр белән мөнәсәбәтләрдә социаль тәртип нормаларын үти ала, бию композициясен һәм музыкаль уен һәм туры музыка эшчәнлегә вакытында үз-үзенә тоту кагыйдәләрен үти ала.
- бала кызыксынучан, мөстәкыйль рәвештә музыкаль фразалар һәм төрле образларга музыкаль – ритмик хәрәкәтләр уйлап табарга тырыша. бала үз белеменә һәм осталыгына төрле музыка эшчәнлегендә таянып үз карарларын кабул итә ала;
- баланың музыкаль эшчәнлек алып бару өчен кирәкле осталыгы һәм күнекмәләре формалаштырылган;
- балаларның аралаша, жырлай, хәрәкәтләрдә үзен белдерә, образга керә, үз эшчәнлегенә нәтижәләрен бәяли белү сәләте үсә.

Югарыда санап үтелгән барлык характеристикалар башлангыч гомуми белемнең киләсе дәрәжәсенә күчү, гомуми белем бирү оешмасында яшәү шартларына һәм белем бирү эшчәнлегә таләпләрәнә уңышлы жайлашу өчен кирәкле шарт булып тора.

Бу характеристикаларның реаль үсеш дәрәжәсе һәм баланың киләсе дәрәжәгә күчү вакытында аларны күрсәтү сәләте төрле балаларда тормыш аермалары һәм билгеле бер бала үсешенә индивидуаль үзенчәлекләре аркасында төрлечә булырга мөмкин.

2.5. Мәктәпкәчә белем бирү программасын тормышка ашыру сыйфатын бәяләү

Белем бирү процессының сыйфатын бәяләгәндә белем бирү программасын тормышка ашыру өчен төзелгән шартлар һәм аларның стандарт таләпләрәнә туры килү дәрәжәсенә объект булып тора.

Программаны тормышка ашыру шартлары барлык төп мәгариф өлкэләрендә дә балаларның шәхесен тулы күләмдә үстерүне тәэмин итәргә тиеш, аерым алганда: социаль–коммуникатив, танып белү, сөйләм, сәнгать-эстетик һәм физик үсеш өлкэләрендә, аларның эмоциональ иминлеге һәм дөньяга, үзеңә һәм башка кешеләргә карата уңай мөнәсәбәте фонында бергә барыга тиеш. Программаны гамәлгә ашыру шартларына таләпләрне үтәү мәгариф мөнәсәбәтләрендә катнашучылар өчен, шул исәптән мәгариф мохитен булдыруны да кертеп, социаль үсеш ситуациясен булдыруны тәэмин итә.

Программаны тормышка ашыру сыйфатын бәяләү, барыннан да элек, психологик-педагогик шартларны һәм предмет-үсеш мохитен өйрәнүгә нигезләнә.

Үстерә торган тирә –юн мохите мәктәпкәчә яшьтәге балаларны үстерү өчен, аларның сәламәтлеген саклау һәм ныгыту, аларның үсеш житешсезлекләрен исәпкә алу һәм төзәтү үзенчәлекләре нигезендә, киңлек һәм материалларның, жиһазларның һәм инвентарьларның мәгариф потенциалын максималь тормышка ашыруны тәэмин итә.

Предмет-үсеш мохитен бәяләгәндә музыкаль зал киңлеген оештырганда, шулай ук төркем бүлмәләрен балалар һәм өлкәннәр (шул исәптән төрле яшьтәге балалар), бөтен төркемнәрдә һәм кече төркемнәрдә, балаларның хәрәкәт активлыгы өчен аралашу һәм уртак эшчәнлек белән тәэмин итү мөмкинлеген исәпкә алырга кирәк. Предмет-үсеш мохитенең бай, үзгәрүчән, полифункциональ, үзгәрүчән, арзан һәм куркынычсыз булуы мөһим.

Сыйфатлы белем бирү процессы өчен психологик-педагогик шартлар тәэмин ителергә тиеш:

- 1) өлкәннәрне балаларның кеше хөрмәтенә хөрмәт итү, аларның уңай үз-үзләрен бәяләү, үз сәләтләренә һәм сәләтләренә ышаныч формалаштыру һәм аларга булышу;
- 2) белем бирү эшчәнлегендә яш һәм индивидуаль үзенчәлекләренә туры килгән балалар белән эшләүнең формаларын һәм алымнарын куллану (ясалма тизләнешкә, шулай ук балалар үсешен ясалма рәвештә акрынайтуга юл куймау);
- 3) һәр баланың мәнфәгатьләренә һәм мөмкинлекләренә юнәлдерелгән һәм аның үсешенең социаль ситуациясен исәпкә алган өлкәннәрнең балалар белән үзара бәйләнешенә нигезләнеп белем бирү эшчәнлеген төзү;
- 4) өлкәннәргә балаларның бер - берсенә карата уңай, дустанә мөнәсәбәте һәм балаларның төрле чараларда бер-берсе белән үзара бәйләнеше ярдәме күрсәтү;
- 5) балалар өчен хас булган эшчәнлек төрләрендә; аларның инициативасына һәм мөстәкыйльлегенә ярдәм итү
- 6) балаларның музыкаль һәм театр атрибутларын, музыка коралларын, активлык төрләрен, уртак эшчәнлектә һәм аралашуда катнашучыларны сайлау мөмкинлеген булдыру;
- 7) балаларны физик һәм психик жәберләүдән саклау;
- 8) ата-аналарга (законлы вәкилләргә) балалар тәрбияләүдә, аларның сәламәтлеген саклауда һәм ныгытуда ярдәм итү, гаиләләренә турыдан-туры белем бирү эшчәнлегенә жәлеп итү.

Программаны тормышка ашырганда, педагогик диагностика кысаларында балаларның индивидуаль үсешенә бәя бирелә. Мәктәпкәчә яшьтәге балаларның

индивидуаль үсешен бәяләү максаты алга таба планлаштыру нигезендә булган педагогик гамәлләрнең нәтижәлелеген бәяләү белән бәйле. Педагогик диагностика (мониторинг) нәтижәләре түбәндәге мәгариф проблемаларын чишү өчен кулланыла:

- 1) мәгарифне индивидуальләштерү (шул исәптән балага ярдәм итү, аның белем траекториясен төзү яки үсеш үзгәрткүчләрен профессиональ төзәтү)
- 2) балалар төркеме белән эшләүне оптимальләштерү.

Педагогик диагностика балаларның очраклы һәм махсус оештырылган эшчәнлегендә активлыгын күзәтү барышында үткәрелә. Педагогик диагностика өчен Инструментарий-мәктәпкәчә яшьтәге балаларның музыкаль үсеш дәрәжәсен күзәтү карталары тора.

Музыкаль тәрбия һәм мәктәпкәчә яшьтәге балаларны үстерү буенча эш программасын тормышка ашыру нәтижәсен түбәндәгедән күрергә була: музыкага эмоциональ ярдәмчел булуның формалашуын, музыкаль образларны чагылдыра белүен, жырлауда, хәрәкәттә музыкаль әсәрләрнең төп чагылышын кабул итүне һәм тапшыруны, моторик күнекмәләрен һәм сыйфатларының формалашуын (хәрәкәтләрнең координациясе, җитезлеге һәм төгәллеге, пластиклыгы), жыр, бию образларын кулланып, уен образларын тапшыра белүләрен, импровизация, төрле музыка эшчәнлегендә активлык, мөстәкыйльлек күрсәтә белүләрендә чагыла. Бу күнекмәләр түбәндәге үсешкә ярдәм итә:

- музыкаль сәнгать әсәрләрен асылын-мәгънәсен аңлау һәм кабул итү;
- әйләнә-тирә дөньяга эстетик караш формалаштыру;
- музыкаль сәнгать төрләре турында төп төшенчәләр формалаштыру;
- сәнгать әсәрләре персонажларына кызгану хисләре уяту;
- мөстәкыйль ижат эшчәнлеген тормышка ашыру.

Бу нәтижәләр баланың « сәнгать – эстетик үсеш» Мәгариф өлкәсендәге казанышларының максатчан юнәлешләренә, « Музыка» юнәлешенә туры килә (мәктәпкәчә белем бирүнең федераль дәүләт белем бирү стандарты, 17.10 нчы номерлы 1115 нче боерык. 2013 ел, 2 бүлек, 2.6 пункт.)

Эш программасында мәктәпкәчә яшьтәге балалар өчен белем бирү мөхитенең аспектлары исәпкә алынды:

- тирә – як үсешен белем бирү мөхите (жиһазландырылган музыка залы)
- - олылар белән аралашу өчен шартлар;
- - башка балалар белән аралашу өчен шартлар.

2.6. Сәнгать-эстетик тәрбия һәм үсешнең максатчан юнәлешләре

Башлангыч төркем	Кечкенәләр төркеме	Уртанчылар төркеме	Зурлар төркеме	Мәктәпкәчә эзәрлек балалар төркеме
- тавышларның биеклеген аеру (Югары-Түбән); - таныш көйләрне тану; - педагог белән	- музыкаль әсәрләргә ахыргача тыңларга, таныш жырларны	- музыкаль әсәрне тыңларга, аның характерын тоярга; - жырлар,	- музыкада жанрларны аеру (жыр, бию, марш) ; - музыка кораллары	- РФ гимнын тану; - әсәрнең музыка жанрын билгеләү;

<p>бергә музыкаль гыйбарәләренә жырларга; - музыка характерына туры китереп хәрәкәт итү, музыка белән бер үк вакытта хәрәкәтләренә башлау; - иң гади хәрәкәтләренә башкару; - музыкаль инструментларны аера белү һәм атау: шалтыравык, бубен, кыңгырау. ФГОС буенча максатчан юнәлешләр: бала музыкаль чараларда эмоциональ катнаша.</p>	<p>белергә; - тавышларны биеклек буенча аеру (октава); - динамик үзгәрешләрне күрү (көчлеләшү); - бер берсеннән артта калмыйча жырларга; - парларда бию хәрәкәтләренә башкару; - предмет белән музыка астына бару. ФГОС буенча максатчан юнәлешләр: бала музыкаль – мэгариф процессында эмоциональ яктан катнаша, кызыксынганда күрсәтә.</p>	<p>көйләр белү; -тавышларны биеклек буенча аеру (секст-септима); - сузып жырларга, сүзләренә төгәл әйтергә; - музыка характерына туры китереп хәрәкәтләренә башкару» - жырлар, әйлән-бәйлән сәхнәләштерергә (педагог белән бергә) ; - металлофон уйнау ФГОС буенча максатчан юнәлешләр: бала кызыксынганда, төп төшенчәләргә ия, хәрәкәтләрен контрольдә тотып, төп музыкаль сәнгать үзенчәлекләренә ия.</p>	<p>тавышы (фортепиано, скрипка); - фрагмент буенча әсәрләренә тану; - көчәнешсез, жиңел тавыш белән жырлау, сүзләренә ачыктан-ачык әйтү, озату белән жырлау; - музыка характерына туры китереп ритмик хәрәкәт итү; - әсәрнең 3 нче шәхси формасы нигезендә хәрәкәтләренә мөстәкыйль үзгәртү; - жырларның, әйлән-бәйлән эчтәлеген мөстәкыйль сәхнәләштерергә, бер-берсенә охшамыйчагына эшләргә; - берәр металлофонда һәм төркемдә көйләр уйнау ФГОС буенча максатчан юнәлешләр Бала музыкаль әсәрләрен белән таныш, музыкаль – сәнгать үзенчәлекләренә</p>	<p>- әсәрнең өлешләрен аеру; - музыкаль әсәрнең көефен, характерын билгеләргә; музыкада сурәтләнү мизгелләрен ишетү; - уңайлы диапазонда жиңел жырлар уйнау һәм чиста жырлау; - жырлаганда корпусның дәресторышын саклап калу (жырлау утырту); - музыканың, образның характеры нигезендә экспрессив хәрәкәт итү; - гади ритмик рәсем тапшыру; - бию хәрәкәтләрен сыйфатлы башкару; - уен жырларын сәхнәләштерү;</p>
--	--	---	--	---

			нэ ия .	- соло һәм оркестрда гади жырлар һәм көйләр башкару ФГОС буенча максатчан юнәлешләр бала үз белеменә һәм осталыгына төрле музыкаль- сәнгать эшчәнлеген э таяна.
--	--	--	-------------------	---

II. ЭЧТӨЛӨК БҮЛӨГӨ

1. Кабул итү

Максатчан күрсәткөчләр: эмоциональ жаваплылык һәм төрлө музыкаль жанрларны эстетик аңлау. Музыкаль культураны формалаштыру.

Башлангыч төркем	Кечкенәләр төркеме	Уртанчылар төркеме	Зурлар төркеме	Мәктәпкә әзерлек төркеме
<p>1. Бала эшчәнлекнең мәдәни ысулларын үзләштерә: тыныч, дөртле жырлар, төрлө характердагы музыкаль пьесалар тыңлый.</p> <p>2. Бала эсәр эчтәлегенә эмоциональ реакция тудыра.</p> <p>3. Тавышларны биеклектә аерырга өйрәнү.</p> <p>4. Музыка коралларының тавышын аеру: кыңгырау, фортепиано, металлофон.</p> <p>5. Жырларга һәм әкиятләргә, музыкага хәрәкәткә кызыксыну күрсәтә.</p>	<p>1. Бала музыка эсәрләрен тыңлау белән кызыксына, музыканың характерын аңлай.</p> <p>. 1 һәм 2 өлештән торган эсәрнең формасын белә.</p> <p>2.. Бала жырны нәрсә турында барганын сөйли ала.</p> <p>3. Бала тавышларны биеклек буенча аера, динамикага жавап бирә (көчле тыныч); музыка кораллары: чүкөч, шалтырату, давыл, барабан.</p> <p>4. Бала мәдәни чараларны үзләштерә.</p>	<p>1. Бала музыка тыңларга кызыксыну күрсәтә,</p> <p>2. Бала таныш көйләргә эмоциональ жавап бирә, аларны танып, музыка темпын, тавышларның биеклеген аера.</p> <p>3. Бала телдән музыкаль телдә яхшы белә.</p> <p>4. Бала музыка астында хәрәкәтләрне контрольдә тоту ала, көчле ихтыяр көченә сәләтле.</p>	<p>11. Бала музыка тыңларга кызыксыну күрсәтә,</p> <p>2. Бала таныш көйләргә эмоциональ жавап бирә, аларны танып, музыка темпын, тавышларның биеклеген аера.</p> <p>3. Бала музыка телен яхшы белә.</p> <p>4. Бала музыка астында хәрәкәтләрне контрольдә тоту ала.</p>	<p>1. Баланың фантазия осталыгы бар.. Музыкаль зөвык формалашкан, сөйләм, сүзлек запасы үсеш алган.</p> <p>2. Бала төп музыкаль төшенчәләрен, композиторларның һәм музыкантларның исемнәрен һәм фамилияләрен белә.</p> <p>3 бала эшчәнлекнең төп мәдәни ысулларына ия, музыкаль хәрәкәтләрдә, жырлы-биюле уеннарда мөстәкыйльлек күрсәтә.</p>

1-че кечкенэлэр төркеме. Әсәрне кабул итү.

Музыкаль-белем бирү бурычлары: эчтәлеккә игътибар белән тыңларга, аңларга һәм эмоциональ реакция ясарга өйрәтү.

Осталык һәм белем күләме

1.Игътибар белән тыңларга өйрәтү

2.Әсәрне аңлау

3.Әсәрләрне тану.

2-че кечкенэлэр төркеме.Әсәрне кабул итү.

Музыкаль-эшчәнлек бурычлары:

игътибар белән тыңларга, музыка характерын аңларга ,әсәрне белергә, өлешләр санын билгеләргә /бер-ике/,әсәрләрне чагыштырырга өйрәтү.

1.Игътибар белән тыңларга өйрәтү

2.Әсәрне аңлау

3.Әсәрләрне тану.

4.Кисәкләрне чагыштыра белү /моңсу күңелле,көчле тыныч/

Уртанчылар төркеме- Әсәрне кабул итү.

Музыкаль-эшчәнлек бурычлары: музыка тыңлау культурасы күнекмәләрен формалаштыру. Музыканың характерын тоярга, музыкаль хәтерне камилләштерергә өйрәнү.

1.Игътибар белән тыңларга өйрәтү

2.Әсәрне аңлау, үз тәэсирләреңне белдерү.

3.Әсәрләрне тану.

4.Кисәкләрне чагыштыра белү / моңсу күңелле , көчле тыныч, тиз-экрен/.

5.Жанрларны аңлау: жыр, бию, марш.

Зурлар төркеме- әсәрне кабул итү.

Музыкаль-эшчәнлек бурычлары: музыкаль мәдәниятне формалаштыру, музыка әсәрләре жанрларын аерырга өйрәтү, музыкаль хәтерне камилләштерергә, музыкаль тәм үстерергә, сөйләм байлыгын үстерергә, музыкага эмоциональ ярдәмчел булырга өйрәтү.

1.Әсәрне аңлау, өйрәнү, үз тәэсирләреңне белдерү.

4.Әсәрләрне характер, динамика, темп буенча чагыштыра белү.

5.Жанрларны аңлау һәм белү: жыр, бию, марш.

4.Белергә тиешләр:

ә).әсәрнең өлешләре-башын, йомгаклау,

б) төрле музыка кораллары тавышы

в) Композиторларны.

Мәктәпкә эзирлек төркеме-Әсәрне кабул итү.

Музыкаль-белем бирү бурычлары: музыкаль мәдәниятне формалаштыру, музыкаль хәтерне камилләштерү, музыкаль тәм тәрбияләү, словиканы үстерү, музыкага эмоциональ җаваплылык тәрбияләү.

1.Әсәрне аңлау, өйрәнү, үз тәэсирләренне белдерү.

4.Әсәрләрне характер, динамика, темп буенча чагыштыра белү.

5.Жанрларны аңлау һәм белү: жыр, бию, марш.

4.Белергә тиешләр:

а) әсәрнең өлешләре-баш өлешен, йомгаклау,

б) төшенчәләр: оркестр,вокал, инструменталь музыка,

в) Композиторларны.

2. Жырлау

Максатчан юнәлешләр: музыкаль ишетүнең репродуктив компонентларын үстерү; балалар вокаль культурасын нинди мәгнәгә иялеген аңлату.

Башлангыч төркем	Кечкенәләр төркеме	Уртанчылар төркеме	Зурлар төркеме	Мәктәпкә эзирлек төркеме
- жырлаганда һәм жырлаганда балаларның активлыгын чакыру; - жырны игътибар белән тыңларга өйрәтү; - жырда фразаларны жырлый белү (олылар белән бергә); - акрынлап ялгыз жырларга өйрәтү. Максатлы юнәлешләр (ФГОС буенча) - жырларга кызыксыну	- жыр күнекмәләрен үстерүгә булышу: ре (МИ) - ля (СИ)диапазонында көчәнмичә жырлау; - Сзләрне барсы бергә , бер темпта башкару; - сүзләрне чиста, дәрәс ачык әйтү; - жыр характерын алап бирә белү (күңелле, озын, ягымлы, моңлы). Максатлы юнәлешләр(	- сәнгатле жырларга өйрәтү; - озын итеп жырлай белү (re-SI1); - сулыш алу сәләтен үстерү; - көйне чиста итеп жырларга, фразаларның очларын йомшартырга, сүзләрне төгәл әйтергә, сәнгатле жырларга омтылу; - инструментка кушылып һәм акапель	- P1 – D2 диапазонында жиңел тавыш белән жырлай белү; жыр башланыр алдыннан сулыш алу, көйнең характерын эмоциональ яктан тапшыру; - жырлаганда динамиканы үтәргә (уртача, көчле, тыныч); - музыка инструментна кушылып һәм аннан	- жырлау тавышын һәм вокал-ишетү координациясен камилләштерү; - практик жыр башкару күнекмәләрен ныгыту; - сулыш алырга һәм аны фразеологизм ахырына кадәр тотарга өйрәтегез; - сүзләрне аңлаешлы һәм чиста итеп әйтү; - мөстәкыйль, индивидуаль һәм

күрсәтә белхне камилләштерү.	ФГОС буенча) - жырларга кызыксыну күрсәтү, аларга эмоциональ жавап бирә белү.	жырларга өйрәтергә (олылар ярдәме белән). Максатлы юнәлешләр(ФГОС буенча) - бала төрле жырларның музыкаларын таный белүләре, жырларга кызыксыну уяту.	башка жырлау сәләтен булдыру; - мөстәкыйльлекне күрсәтүгә һәм төрле характердагы жырларны ижади башкаруга ярдәм итү; - музыкаль сәләтне үстерү (яраткан жырлар фонды булдыру). Максатлы юнәлешләр (ФГОС буенча) – Бала төп музыкаль эшчәнлеккә ия	коллективта жырлый белү, аккомпанемент белән һәм аннан башка дажырлауны камилләштерү. Максатлы юнәлешләр (ФГОС буенча) - баланың музыкаль грамоталылыгы арта.
------------------------------	--	---	--	---

1-че кечкенәләр төркеме - Жырлау.

Музыкаль-эшчәнлек бурычлары: жырлаганда балаларның актив булулары. Жырда фразаларны жырлай белү.

1.Кабатлана торган фразаларны кумәк башкару.

2.Уртача темпта жырлау

2-че кечкенәләр төркеме-Жырлау

Музыкаль-белем бирү бурычлары: жырлау күнекмәләрен үстерүгә ярдәм итү: кечәнмичә, һәркем белән бер темпта жырлау, сүзләргә чиста һәм аңлаешлы итеп әйтү, жырның характерын житкерү (күңелле, озын, ягымлы, моңлы).

1.Йомшак тавыш белән жырлау

2.Уртача темпта жырлау

3. Сүзләргә ачык итеп әйтү.

Уртанчылар төркеме- Жырлау

Музыкаль-эшчәнлек бурычлары: жырлау күнекмәләрен формалаштыру, жиңел тавыш белән жырлай белү, бергә жырлай башлау һәм тәмамлау, жыр башлар алдыннан, музыкаль фразалар арасында сулыш алу. Эмоциональ жырлау, көйнең характерын житкерү, башка балаларны тыңлау. Озатмыйча жырларга. .

1.Йомшак тавыш белән жырлау

2. Жиңел һәм яғымлы тавыш белән җырлау.
3. Аңлаешлы артикуляция белән уртача темпта җырлау.

Зурлар төркеме-Җырлау

Музыкаль-эшчәнлек бурычлары: җырлау күнекмәләрен формалаштыру, жиңел тавыш белән җырлый белү, җыр башлангыч алдыннан, музыкаль фразалар арасында сулыш алу. Көйнең характерын эмоциональ яктан җиткерү. Яраткан җырларны булдыру, аерым һәм инструментка кушылып җырлауны камилләштерү.

1. Йомшак тавыш белән җырлау
2. Кечәнмичә, тыныч тавыш белән җырлау.
3. Аңлаешлы артикуляция белән уртача темпта җырлау.

Мәктәпкә әзерлек төркеме - Җырлау.

Музыкаль-эшчәнлек бурычлары: җырлаганда тавышыны һәм ишетү координациясен камилләштерү. Инструментка кушылып һәм аннан башка җырлауны камилләштерү, көйне индивидуаль һәм коллектив белән дәрәҗә башкару (тавышны тизләтү һәм әкренләйтү)

1. Йомшак тавыш белән җырлау
2. Кечәнмичә җырлау.
3. Йомшак хәрәкәт тавышы белән җырлау.
4. Аңлаешлы артикуляция белән уртача темпта җырлау.
5. Җырның характеры туры китереп интонацияне үзгәртеп җырларга.

3. Музыкаль-ритмик хәрәкәт

Максатчан юнәлешләр: музыканы ишетеп, хәрәкәтләрне аның хврткерына туры китереп башкару.

Башлангыч төркем	Кечкенәләр төркеме	Уртанчылар төркеме	Старшая группа	Мәктәпкә әзерлек төркеме
- хәрәкәтләр аша музыканы кабул итүнең эмоциональ образын үстерү; - олылар күрсәткән хәрәкәтләрне кабул итү һәм кабатлау; - музыка белән бер үк вакытта хәрәкәтләрне	-2-өлешле әсәрне аера белеп, хәрәкәтләрне туры китереп ясау; - төп хәрәкәт төрләрен камилләштерү (йөрү, йөгөрү); - бию хәрәкәтенең сыйфатын яхшырту; - парда хәрәкәтләрне	- музыканың характеры буенча ритмик хәрәкәт осталыгын формалаштыруны дөвам итү; - бию хәрәкәтләрен камилләштерү, аларның диапазонын киңәйтү;	- развивать танцевальное творчество: учить придумывать движения к танцам, проявляя оригинальность и самостоятельность; - учить импровизировать	- бию хәрәкәте күнекмәләрен үстерүне дөвам итү; - музыканың характерына туры китереп хәрәкәтләрне башкаруны дөвам итү; - милли һәм классик биюләренең

<p>башларга һәм тәмамларга өйрәнү; - ижади сәнгать образларын тапшыру; - йөри һәм йөгәрә белү сәләтен камилләштерү; түгәрәктә һәм зал буйлап бию хәрәкәтләрен башкару.</p>	<p>башкару сәләтен үстерү; - уен һәм әкият образларын эмоциональ яктан тапшыру; - залда ориентир югалтмыйча, хәрәкәтләрне дөрөс ясауны камилләштерү.</p>	<p>- бию, әйлән-бәйлән, түгәрәк буйлап, парда йөри белергә өйрәтү; - иң гади төзелеп басуны башкару; - төп хәрәкәт күнекмәләрен камилләштерүне дәвам итү.</p>	<p>движения разных персонажей; - побуждать к инсценированию содержания песен, хороводов.</p>	<p>үзенчәлекләре белән таныштыру; -Жырлы Биюле-Уен ижатын үстерү; - төрле образларны жыр, бию, театр спектакльләрендә сәнгатьчә башкару күнекмәләрен формалаштыру.</p>
--	--	---	--	--

1-че кечкенәләр төркеме - Музыкаль-ритмик хәрәкәтләр.

Музыкаль-белем бирү бурычлары: олылар күрсәткән хәрәкәтләрне кабатлау, кош-корт һәм жәнлек образларын башкара белү

1. Бию күнекмәләрен үзләштерү
2. Залда иркен хәрәкәтләнү күнекмәләрен үзләштерү
2. Түгәрәктә әйләнәп йөрүне үзләштерү
3. Парлп хәрәкәт итү сәләтен булдыру
4. Предметлар белән хәрәкәт итә белү.

2-че кечкенәләр төркеме – Музыкаль-ритмик хәрәкәтләр.

Музыкаль-белем бирү бурычлары: 2-өлештән торган әсәрләнәң характерына туры китереп хәрәкәтләрне башкару, музыканың башына һәм ахырына кадәр хәрәкәтләрне башкара белергә өйрәтү. Бию хәрәкәтләренәң башкару сыйфатын яхшырту.

1. Биюне үзләштерү-күнекмәләр
2. Түгәрәктә, күмәк хәрәкәт осталыгын үзләштерү
3. Хәрәкәтләрне сәнгатле башкару
4. Залда ирекле рәвештә биеп йөрү
5. Парларда хәрәкәт итү сәләтен булдыру
6. Предметлар белән хәрәкәт итә белү.

Уртанчылар төркеме- Музыкально-ритмик хәрәкәтләр.

Музыкаль-белем бирү бурычлары: ритм хисе тәрбияләү, бию хәрәкәтләрен башкару күнекмәләрен формалаштыруга ярдәм итү, гади үзгәртеп корулар башкару, киңлектә ирекле ориентлашу, музыка характерына туры китереп хәрәкәтләр башкару, предметлар белән хәрәкәтләр башкару.

- 1.Әйлән-бәйлән вакытында хәрәкәтне үти белү
- 2.Предметлар белән хәрәкәт итә белү
3. Хәрәкәтләрне сәнгатле итеп башкару.
4. Парларда хәрәкәт итәргә өйрәтү
- 5.Музыка өлешләренәң үзгәрүен сиземләп, хәрәкәтләрне аңа туры китереп ясау.

Зурлар төркеме - Музыкаль-ритмик хәрәкәт.

Музыкаль-эшчәнлек бурычлары: ритм хисе үстерү, бию хәрәкәтләрен башкару күнекмәләрен формалаштыруга ярдәм итү, үзгәртеп корулар башкару, киңлектә ирекле ориентлашу, музыканың характеры һәм динамикасы нигезендә ритмик хәрәкәт итү.

- 1.Әйлән-бәйлән вакытында хәрәкәтләрне шома һәм дәрәс, ритмга туры китереп башкара белү
- 2.Заманча хәрәкәтләрне башкара белү
- 3.Хәрәкәтләрне сәнгатле итеп башкару.
- 4.Биюдәге предметлар белән иркен куллана белү.
- 5.Музыка үзгәрүенә тиз җавап бирә белү.
6. Классик биюэлементларын үзләштерү

Мәктәпкә әзерлек төркеме Музыкаль-ритмик хәрәкәт.

Музыкаль-эшчәнлек бурычлары: биюдә эмоциональ эчтәлеккә тапшырып, музыканың төрле характерына туры китереп, эмоциональ хәрәкәт итүне камилләштерү.

- 1.Әйлән-бәйлән вакытында хәрәкәтне үти белү
- 2.Заманча хәрәкәтләрне башкара белү
- 3.Хәрәкәтләрне пластик рәвештә башкару сәләтен булдыру
- 4.Хәрәкәтләрне сәнгатле башкару.
- 5.Балаларның бию осталыгын камилләштерү.
- 6.Ирекле рәвештә хәрәкәт итә белү.

Музыкаль – белем бирү процессын озата баручы музыкаль репертуар әдәбият исемлегендә күрсәтелгән төрле программа җыентыкларыннан алынган. Репертуар – үзгәрә торган компонент булып тора һәм календарь вакыйгалар һәм төрле категория балаларның белем алу ихтыяжларын канәгатьләндерүне тәмин итүче коллектив һәм индивидуаль-юнәлешле чараларны тормышка ашыру планы нигезендә тулыландырыла ала.

1.4. Балалар музыка уен коралларында уйнау.

Максатчан ориентирлар: башкару ижатын үстерү; мөстәкыйль ижат эшчәнлеген тормышка ашыру.

Башлангыч төркем	Кечкенәлр төркеме	Уртанчылар төркеме	Зурлар төркеме	Мәктәпкә әзерлек төркеме
- музыкаль коралларны аеру һәм атау: шалтыравык, бубен; -көчле-тыныч, экрентиз уйнарга өйрәнү.	дудочка, металлофон, барабан, аларның тавышы белән таныштыру; - балалар музыка уен коралларында уйнауның башлангыч күнекмәләрен үзләштерергә..	- агач кашыкларда, башка инструментларда гади көйләрне уйнату сәләтен формалаштыру; - иң гади ритмик рәсемне төгәл тапшыру.	- музыкаль инструментларда гади жырларны индивидуаль һәм төркемдә башкарырга өйрәтергә; - балаларның ижатын үстерү; - балаларны актив мөстәкыйль эшләргә өндәү.	- төрле инструментлар башкаруында һәм оркестр эшкәртүендә музыка эсәрләре белән таныштыру; - металлофон, бәрмә уен коралларында (рус , татар халык көйләрен)уйнарга өйрәтергә; - оркестрда, ансамбльдә музыкаль эсәрләр башкара белүне камилләштерү.

1-че кечкенәләр төркеме:балалар музыка уен коралларында уйнау

Октябрь	Шомлы уен кораллары белән танышу –шалтыравыкларның төрләрен аеру
ноябрь	
декабрь	Бәрмә чоңлы инструмент белән танышу: бубен
январь	Бәрмә уен коралы белән танышу «барабан»
февраль	Бәрмә чоңлы музыка уен коралы белән танышу «колокольчик», “коңгырау”
март	Тонлы музыка уен коралы белән танышу (сыбызгы)
апрель	Тонлы музыка уен коралы һәм аның төрләре белән танышу – «курай»

май	«Уйлап эйт» «Угадай-ка»
------------	-------------------------

Кечкенэлэр төркеме: балалар музыка уен коралларында уйнай

сентябрь	Шомлы музыка уен кораллары ның тырлэре белэн танышу- шалтыравык
октябрь	Бөрмө чоңлы инструмент белэн танышу: бубен
ноябрь	Бөрмө уен коралы белэн «барабан» һәм аның төрлэре белэн танышу (агач, металдан)
декабрь	«Уйлап эйт»: погремушка, бубен, барабан
январь	Бөрмө чоңлы музыка уен коралы белэн танышу кыңгырау «колокольчик» Оркестрда гади ритмик күнегүлэрне башкару
февраль	Тонлы музыка уен кораллары белэн танышу- сыбызгы- свистулька
март	Тонлы халык уен коралы курай белэн танышу
апрель	«Уйлап эйт»
май	«Уйлап эйт», гади көйлэрне оркестрда башкару

Уртанчылар төркеме: балалар музыка уен коралларында уйнау

сентябрь	Металлофоном белэн танышу (чоңлы аваз) «Уйлап эйт»: з (бубен, колокольчик, металлофон)
октябрь	Чоңлы уен коралларыннын оркестр Агач кашыклар белэн танышу (бөрмө)
ноябрь	«Уйлап эйт» (шомлы): барабан, погремушка, ложки Оркестр:
декабрь	«Уйлап эйт»: шомлы и чоңлы Яңа ел бэйрәмендә оркестрда уйнау
январь	Музыкаль өчпочмак белэн танышу (йомшак аваз) «Уйлап эйт» (чоңлы): бубен, колокольчик, треугольник, металлофон

февраль	Оркестр (чоңлы) Металлофон: 1 авазда, өчпочмак белән индивидуаль уйнау Таныш жырларга оркестр оештыру
март	8 Март бэйрәмендә катнаш оркестр оештыру «Уйлап әйт»: шомлы, чоңлы
апрель	“Халык уен кораллары”, “Халык оркестры” төшенчәсен аңлау Рус халык көйләренә оркестр
май	музыкаль тартма белән танышу (бәрмә)

Зурлар төркеме: балалар музыка уен коралларында уйнай

сентябрь	“Халык оркестры” төшенчәсен аңлауны ногыту; 3 группы инструментлар: тонлы, бәрмә, коллы
октябрь	Коллы музыка уен кораллары белән танышу: балалайка, гитара. Бәрмә уен коралларында уйнау: «Эпипә» т.х.к, «Сорока-сорока» обр. Т. Попатенко, с. 136
ноябрь	Бәрмә муз уен кораллары белән танышу: колотушка, трещотка, шкатулочка. Таныш көйләргә аранжировка ясьй белүне камилләштерү «Латвийская полька» обр. М. Раухвергера, с. 141
декабрь	Тонлы музыка уен кораллары белән танышу:сыбызгы (бәлчек,агач, береста). Халык көйләрен оркест белән башкару: «Калинка», «А я по лугу», «Әнисә»
январь	клавишлы уен кораллары белән танышуними : фортепиано, клавесин. Таныш әсәрләрне оркестр белән башкару «Андрей воробей» 7, (музыкальный букварь), «Мы идем с флажками» 38 (музыкальный букварь)
февраль	Тонлы оркестр белән танышу «Уйлап әйт” (Халык уен кораллары). Таныш әсәрләрне оркестр белән башкаруны дөвам итү: «Лесенка», с. 28 (музыкальный букварь), «Петушок» 34 (музыкальный букварь)
март	8 Марта бэйрәменә оркестр оештыру: «Вальс» С. Паддевикла, «Вальс петушков»
апрель	Тамбурин белән танышу. Катнаш оркестрда таныш әсәрләрне башкару «Бубенчики» 22 (музыкальный букварь), «Качели» 8 (музыкальный букварь)
май	Кыңгырау белән танышу. Оркестрда уйный белүне камилләштерү: «Месяц мой» 42 (музыкальный букварь), «смелый пилот» 44 (музыкальный букварь)

Мәктәпкә эзерлек төркеме: балалар музыка уен коралларында уйнау

сентябрь	клавишлы инструмент белән танышу: рояль, орган. Таныш көйләрне оркестр белән башкару «Месяц мой», «Смелый пилот» (Тиличеева)
октябрь	Коллы музыка уен кораллары белән танышу: виолончель, скрипка, контрабас. Халык көйләрен башкару «Калинка», «Как у наших у ворот» (РНП), «Во саду ли, в огороде» (рнп)
ноябрь	Бәрмә уен кораллары белән танышу: тамбурин, спандейра, маракас. Таныш көйләрне оркестрда уйнау: «В школу», «Небо синее» (Тиличеева)
декабрь	Тонлы музыка уен кораллары белән танышу: труба, валторна, гобой, флейта. Таныш көйләрне оркестр белән башкару: «ходит зайка», «Тень – тень, потетень» (рнп)
январь	Оркестр төрләре белән танышу: народный, духовой, симфонический, эстрадный. Таныш жырларны Аранжировка белән башкару
февраль	Тонлы оркестр башкаруында эсәрләр тыңлау. Тембр үзенчәлегенә карап эсәрләрне сайлап аларны оркестр белән уйный белү
март	8 Мартака оркестр оештыру
апрель	Таныш эсәрләрне оркестр белән башкару
май	Үтелгән материалларны кабатлау: «Турецкий марш» Моцарт

5. Милли-региональ компонент

Татарстан Республикасы Конституциясенә 8 статьясы нигезендә Татар һәм рус телләре тигез хокуклы дөүләт телләре булып тора. Татар телен аралашу чарасы буларак үзләштерү зарурлыгы Татарстанда яшәүче халыкның көндәлек тормышта аралашуга сәләтен һәм эзерлеген тәэмин итүгә юнәлдерелгән.

Казан шәһәрәндәге мәктәпкәчә белем бирүнең төп максаты – һәр баланың сыйфатлы һәм һәркем өчен мөмкин булган белем алуга хокукын гамәлгә ашыру, ул балаларның тулы физик һәм психик үсеш өчен тигез башлангыч шартлар тудыра. Региональ компонентта укыту буыннар өзлексезлеге, табигый һәм мәдәни-тарихи мохитнең уникальлеге һәм үсешнең мөһим факторы буларак региональ мәгариф системасы нигезендә төзелә.

«Мәгариф турында» Татарстан Республикасы Законнда мәгарифнең гуманистик, үстерүче, халык - милли характерын, тәрбия һәм укыту тормыш һәм милли мәдәни традицияләр белән бәйләнешен тәэмин итү зарурлыгы төгәл билгеләнгән.

Милли-региональ компонент түбәндәге үзенчәлекләренә үз өченә ала :

- Татарстан Республикасында яшәүче халыкларны милли мәдәниятнең килеп чыгышы, балаларда милли мәдәниятнең иң яхшы үрнәкләрендә, халык традицияләрендә һәм гореф-гадәтләрендә әхлак нигезләрен формалаштыру күздә тотылган;

- башка милләт кешеләренә, аларның мәдәни кыйммәтләренә мөхәббәт һәм хөрмәт тәрбияләү;

Региональ белем бирү компонентының эчтәлегә мәктәпкәчә яшьтәге балаларда рухи-әхлакый ориентация формалаштыруга, аларның ижади потенциалын, хәзерге дөнья шартларында толерантлыкны үстерүгә ярдәм итә.

Программаның максаты-балаларны татар халкының сәнгате, гореф-гадәтләре, йолалары, бәйрәмнәре, музыка фольклоры, халык авыз ижаты белән таныштыру.

Балаларны милли мәдәният белән таныштыру процессы балалар эшчәнлегенең төрле төрләрендә алып барыла:

- уен эшчәнлегә (халык хәрәкәтчән уеннары);

- * театральләштерелгән эшчәнлек, халык бәйрәмнәре •

- мәктәпкәчә белем бирү учреждениесең һәм гаиләнең нәтижәле берлектә башкарылган хезмәттәшлеген оештыру.

Татарстан Республикасы-Россия Федерациясең күпмилләтле төбәкләренең берсе. «Мәгариф турында» Татарстан Республикасы Законында мәгарифнең гуманистик, үстерүче, халык-милли характерын, тәрбия һәм укыту тормыш һәм милли мәдәни традицияләр белән бәйләнешен тәмин итү зарурлыгы төгәл билгеләнгән.

II кечкенәләр төркеме(3- 4 яшь)

Тәрбия һәм укыту бурычлары:

Туган як кошларына, хайваннарына һәм үсемлекләренә сакчыл һәм кайгыртучан караш тәрбияләү.

Өлкәннәр хезмәтенә кызыксыну тәрбияләү, хезмәтләренә хөрмәт белән карарга өйрәтү.

Балаларның сөйләм телен үстерү.

Региональ компонентны (МТК)исәпкә алып юнәлешләрне карап тоту

Сәнгати- эстетик үсеш: Татар халык музыкасына кызыксыну уяту, халык репертуарына нигезләнгән җырлар, биюләр, уеннар белән танышу; татар халык җырлы биюләрен куллану.

Татар халкының хәрәкәтчән уеннарына карата кызыксыну уяту, уеннар кагыйдәләренә өйрәтү, хәрәкәтләрне килештерә белү, киңлектә ориентлаша белү

Уртанчылар төркеме(4 - 5)

Тәрбия һәм укыту бурычлары:

Татар халкының мәдәни мирасы белән кызыксынуны үстерү. Региональ компонентны (МТөбәк К)исәпкә алып юнәлешләрне карап тоту

Сэнгать - эстетик үсеш. Халык музыка кораллары белән танышу: гармун ("гармун"), балалайка. Балаларның музыка характерын тоя белү сәләтен камилләштерү; татар милли биюенә хас булган иң гади хәрәкәтләр белән танышу.

Зурлар төркеме.(5- 6 яшь)

Тәрбия һәм укыту бурычлары:

Балаларның туган иле турында күзаллауларын киңәйтү; дәүләт (Яна ел, Ватанны саклаучылар көне, Жинү көне, 8 Март) һәм халык (Сөмбел, Нәүрүз, Сабантуй) бәйрәмнәре турында .белемнәрен туплау.

Музыка, рәсем, әдәбият, Идел буе халыклары сэнгатенә (Россия, Татарстан, Чувашия, Башкортостан)мәхәббәт тәрбияләү
Региональ компонентны (МТК)исәпкә алып юнәлешләрне карап тоту

Сэнгать-эстетик яктан үсеш :

халык музыкасының классик, халык, заманча үрнәкләре белән танышу, милли инструментлар яңгыравы белән танышу: зрешотка (русча.), курай (башкорт), волынка («сарпай» - чуаш.), Комуз («кубыз " - тат).

Мәктәпкә әзерлек төркеме.(6 - 7 яшь)

Тәрбия һәм укыту бурычлары:

Балаларда патриотик хисләр тудыру, туган якка, Ватанга, туган телгә мәхәббәт тәрбияләү; туган телдә сөйләшү теләге.

Балаларны музыка, рәсем, әдәбият, Идел буе халыклары сэнгате белән таныштыруны дәвам итәргә (Россия, Татарстан, Чувашия, Башкортстан, Удмуртия, Мари Эль, Мордовия)

Региональ компонентны күздә тотып эш итү

Сэнгать-эстетик яктан үсеш

Вокал, инструменталь, оркестр халык музыкасының иң яхшы үрнәкләре белән танышу, свирель («шахлич» - чув), гөслә («карш» - Мари), волынка («шювыр» - Мари), скрипка, кашык (удм), домбра («думбра» - тат), дудка, агач кашыклар (рус) халык уен кораллары белән танышу. С. Сәйдәшев, Ф.Яруллин, Р. Яхин, Н. Жиһанов һ. б. милли музыкаль культура классиклары әсәрләрен өйрәнү. Россия, Татарстан Республикасы, Башкортстан, Чувашия, Мордовия, Удмуртия, Марий Эл дәүләт гимнларын тыңлау; шулай ук Идел буе республикаларының халык музыкасын өйрәнүне дәвам итү.

УМК буенча план.

	Сентябрь	Октябрь	Ноябрь	Декабрь	Январь	Февраль	Март	Апрель	Май
Урганчылар жырлау	“Эти,эни”. УМК	«Мин Акбай» УМК	«Мин песи» УМК «Мин эти,мин эни” УМК	«Нәрсә тәмле» УМК	«Туп» УМК	«Мин курчак» УМК “Карусель” УМК «Туп матур, туп матур» УМК	«Зураю, матур аю» УМК	“Исәнме бабай, Исәнме эби” УМК “Уенчыклар ” УМК	«Кто живёт в этом доме» УМК
Зурлар жырлау	“Минем өем” УМК.	“Бар матур бакча” /1.Кишер 2,Алма 3.Суган/ УМК	«Туп» УМК “Бар матур бакча” УМК	“Кәрзиндә нәрсә бар” УМК «Туп» УМК «Без ашыйбыз» УМК “Уйныйбыз Да, жырлыйбыз	“Кәрзиндә нәрсә бар” УМК “Зәнгәр зәнгәр чинаяк” УМК	“Зәнгәр зәнгәр чинаяк” УМК “Без киенәбез” УМК	“Мә су бит, кулны ю” УМК	“Карусель” УМК «Ипи тәмле» УМК	«Сабантуй» УМК “Нәрсә бар” УМК “Яратам” УМК
Мәктәпкә эзер	«Хәерле көн» УМК	«Хәерле көн» УМК “Нишли” УМК	«Хәерле көн» УМК “Нишли” УМК	“Мин барам” УМК	“Мин барам” УМК “Әйдә бие” УМК	«Әтәч, әтәч кил әле» УМК	«Әтәч, әтәч кил әле» УМК “Мин жырлыйм” УМК “Ак ипи” УМК	“Ак ипи” УМК “Мин барам” УМК	“Мин барам” УМК “Мин куян” УМК “Ипи тәмле” УМК

3.Комплекслы-тематик план

Вакытлыча чор	Тема
1 сентябрь – 31 ноябрь	Көз. Табигаттың сезонлы өзгөрешләр.
Сентябрь	
1 – 2 неделя	Детский сад мой дом
3 – 4 неделя	Дары осени
Октябрь	
1 – 2 неделя	Природа осенью
3 – 4 неделя	Транспорт
Ноябрь	
1 – 2 неделя	Безопасный город
3 – 4 неделя	Моя семья. Мой дом
1 декабря – 28 февраля	Зима. Сезонные изменения в природе.
Декабрь	
1 – 2 неделя	Природа зимой
3 – 4 неделя	Новогодний дизайн
Январь	
1 неделя	Каникулы!
2 неделя	Средства связи. Почта
3 – 4 неделя	Зимние игры и забавы
Февраль	
1 – 2 неделя	Человек и спорт
3 – 4 неделя	Наша армия сильна!
1 марта – 30 мая	Весна. Сезонные изменения в природе.
Март	
1 – 2 неделя	Весенний калейдоскоп праздников
3 – 4 неделя	Природа весной

Апрель	
1 – 2 неделя	Мы и космос
3 – 4 неделя	Книга – добрый друг
Май	
1 – 2 неделя	Цветы Победы.
3 – 4 неделя	Мой город. Моя республика. Моя Родина.

7. Күнел ачу чаралары планы

	1-че кечкенэлэр төркеме.	Кечкенэлэр төркеме.
Месяц	Тема	Тема
Сентябрь	-----	Белем көне
Октябрь	-----	Көзгө әкият
Ноябрь	Көз, көз, әйт эле!	Мәктәпкә эзерлек төркеме башкаруында театр карау
Декабрь	Серле сандык	Алсу бездә кунакта
Январь	безгә кем килгән икән?	«Искечә Яңа ел»ны каршы алу
Февраль	Коймак бәйрәме	Коймак бәйрәме
Март	Кошлар килделәр	Сыерчыклар
Апрель	Нәүрүз	Язны каршы алабыз
Май	Курчак театры	Курчак театры
Июнь	Сабантуй	1.Балаларны яклау көне 2.Сабантуй

	Уртанчылар төркеме.	Зурлар төркеме.	Мәктәпкә эзерлек төркеме.
Ай	Тема	Тема	Тема
Сентябрь	Белем көне	Белем көне	Белем көне
Октябрь	Рәхим ит Сәмбелә!	Сймбелә көз бәйрәме	Көзгә моң
Ноябрь	Күңелле балачак	Әни көне	Дәү әниләребез белән , дәү әтиләребез бездә кунакта

Декабрь	Яңа ел бәйрәме	Исэнме Яңа ел!	Хуш киләсен Яңа ел!
Январь	Кемнең таягы калган	Сау бул чыршы	Иске Яңа ел
Февраль	Дуслык бәйрәме	1.Ватанны саклаучылар көне 2.Масленница	1.Гөмерем минем моңлы бер жыр иде... 2.Масленница
Март	Яз бәйрәме	Әниләр бәйрәме	Хатын кызлар көне буген!
Апрель	Нәүрүз килә!	Нәүрүз килә!	1.Нәүрүз килә! 2. Көлке көне
Май	Жиңү көне!	9 май-Жиңү көне!	1.9 май-Жиңү көне! 2.Чыгарылыш кичәсе
Июнь	Балаларны яклау көне	1.Балаларны яклау көне 2.Сабантуй	1.балаларны яклау көне 2.Сабантуй

8. Бәйрәмнәр

Айлар	1-че кечкенәләр	Кечкенәләр Уртанчылар Зурлар	Мәктәпкә эзерлек төркеме
Декабрь	Яңа ел	Яңа ел	Яңа ел
Февраль	-----	Ватанны яклаучылар көне	Ватанны яклаучылар көне
Март	Халык ара хатын кызлар көне (Тематик шөгыл формасында)	Халык ара хатын кызлар көне	Халык ара хатын кызлар көне
Май	-----	Жиңү көне	Жиңү көне
Май	-----	-----	Сау бул бакча

III. Эш программасының оештыру бүлеге

1. **Музыкаль тәрбия-эшчәнлек процессының үзара бәйләнеш моделе**
2. Барлык яшь төркемнәренә тәрбиячеләре һәм хезмәткәрләре белән аралашу.
3. Татар телен тәрбиячәсе белән хезмәттәшлек
4. Ата-аналар, (законлы вәкилләр) белән үзара бәйләнештә тору
5. Логопед белән үзара бәйләнеш.

1. Тәрбиячеләр белән эш планы

Сентябрь

1. Тәрбиячеләр белән Консультация
Тема: «Төркемдә мәктәпкәчә яшьтәге балаларның музыкаль-эстетик үсеш өчен шартлар тудыру»
2. Практическ шөгыль
Тема: «Музыкаль жырлы биюле уеннар».
3. Ачык шөгыльнең сценариясен берлектә карау.
4. Ачык шөгыльгә багышланган дәрес үткәрү.

Октябрь

1. Тәрбиячеләр белән Консультация
Тема: «Музыкаль дәресләрдән тыш балаларның музыкаль эшчәнлеген оештыруда тәрбиячәнең роле»
2. Практическ шөгыль
Тема: «Татар халык бию элементлары 1-че һәм 2-че кечк. төр».
3. Күнел ачу сценарийлары турында сөйләшү.
4. Күнел ачу чараларын эзерләү буенча дәресләр

Ноябрь.

1. Тәрбиячеләр белән Консультация
Тема: «2-3 яшьлек балалар өчен музыкаль тәрбия»
2. Практическ шөгыль
Тема: «Уртанчылар, Зурлар, Мәктәпкә эз. төркемнәрендә рус халык бию элементлары».
3. Күнел ачу сценарийлары турында сөйләшү.
4. Күнел ачу чараларын эзерләү буенча дәресләр

Декабрь

1. Тәрбиячеләр белән Консультация
Тема: «Төрле яшь төркемнәрендә театр эшчәнлегә үзенчәлекләре».

2. Практическ шөгыл
Тема: «Жыр өстендә ничек дәрәс эшләргә».

3. Яңа ел бәйрәмнәре турында сөйләшү..

4. Бәйрәмгә әзерлек шөгылләре.

Январь.

1. Тәрбиячеләр белән Консультация
Тема: «Балалар бакчасында заманча музыка».

2. Практическ шөгыл
Тема: «Зурлар һәм мәктәпкә әзерлек төркемендә музыкаль-ритмик хәрәкәтләргә башкару үзенчәлекләре».

3. бәйрәм сценариясе турында сөйләшү..

4. Бәйрәмгә әзерлек шөгылләре

Февраль

1. Тәрбиячеләр белән Консультация
Тема: «Бәйрәмнәр һәм күңел ачулар әзерләгәндә тәрбиячеләр роле».

2. Практическ шөгыл
Тема: «1 чә һәм 2 чә кечкенәләр төркемендә Музыкаль-ритмик хәрәкәтләр».

3. бәйрәм сценариясе турында сөйләшү..

4. Бәйрәмгә әзерлек шөгылләре

Март

1. Тәрбиячеләр белән Консультация
Тема: «Музыка шөгылләреннән тыш музыка әсәрләре тынлау».

2. Практическ шөгыл
Тема: «Заманча музыкаль хәрәкәтләр».

3. бәйрәм сценариясе турында сөйләшү..

4. Бәйрәмгә әзерлек шөгылләре

Апрель.

1. Тәрбиячеләр белән Консультация
Тема: «Төрле яштәгә балаларның бәйрәмнәр һәм күңел ачулар уздыруның үзенчәлекләре һәм әһәмияте».

2. Практическ шөгылъ

Тема: «Музыка уен коралларында уйнарга өйрөнү».

3. бэйрэм сценариясе турында сөйлөшү..

4.Бэйрэмгә эзерлек шөгылъләре

Май.

1. Тәрбиячеләр белән Консультация

Тема: «Музыкаль тәрбия - ул эхлак һәм рухилык тәрбияләү».

2. Практическ шөгылъ

Тема: «музыка уен коралларында уйнарга өйрөнү».

3. Музыкаль тәрбия - ул эхлак һәм рухилык тәрбияләү».

2. Атнага дәресләр саны

Дәресләр атнага 2 тапкыр СанПиН таләпләренә туры китереп үткәрелә

Төркем	Яшь үзенчәлекләре	Шөгылънең озынлыгы (минут)
1 че кечкенәләр төркеме	2 - 3 яшь	12
2 че кечкенәләр	3 - 4 яшь	15
Уртанчылар	4 - 5 яшь	20
Зурлар	5 - 6 яшь	25
Міцкәтцікці шәзерлек тіркеме	6 - 7 яшь	30

2. Мөстәкыйль музыкаль-уен эшчәнлеге

Музыкаль-дидактик уеннар

	Кечкенәләр төркеме	Уртанчылар төркеме	Зурлар төркеме	Мәктәпкә эзерлек төркеме
сентябрь	«Птица и птенчики» Погремушка)быстро и медленно играет)	«Громко – тихо» (динамика) «Угадай-ка» (шумовые) «Кто как идет» (ритм)	«Петушок, цыплята» «Солнышко и тучка» «Качели» (звучовысотность)	«Бубенчики» «Угадай-ка» (звонящие) «Ритмическое эхо»

октябрь	«Зур һәм кечкенә этәч» (звуковысотность) «Аю һәм куяннар» (динамика)	«Аю һәм куяннар» (октава) «Качели» (PE ₁ – DO ₂) «Курица и птенчики»	«Солнышко и тучка» «Песня, танец, марш» «Петух, курица, цыплята»	«Музыкальная лестница» «Солнышко – тучка» «Угадай песню по 5 звукам»
ноябрь	«Трубы и барабан» «Мышка и Мишка» (регистры)	«Солнышко и тучка» (М, Т) «Ритмическое эхо»	«Песня, танец, марш» «Качели» (ми ₁ – соль ₁) «Узнай песенку по ритму»	«Угадай на чем играю» «Найди ноту» «Ритмическое эхо»
декабрь	«Солнышко и тучка» (грустно – весело) Угадай-ка: ударные	«Угадай-ка» (звонящие) «Веселые дудочки»	«Солнышко и тучка» (М, Т) «Песня, танец, марш» (жанр) «Узнай песню по ритму»	«Бубенчики» «Кто самый внимательный»
январь	«Где мои детки» (звуковысотность) Птичка большая и маленькая	«Кто в домике живет?» (регистры) «Угадай-ка» (шумовые)	«Солнышко и тучка» «Выбери инструмент» «Узнай песню по ритму»	«Песня, танец, марш» «Подбери картинку по настроению» «Угадай-ка» (ударные)
февраль	«Качели» (октава) «Курочка и цыплята» (звуковысотность)	«Курочка» (квинта) «Труба и барабан»	«Три поросенка» (звуковысотность) «Угадай-ка» «Ритмическое эхо»	«Кого встретил колобок?» «Лесенка – чудесенка» «Кто как идет»
март	Оркестр – «угадай-ка»: бубен, погремушка, колокольчик	«Громко – тихо» «Качели» (септима) «Угадай-ка» (звонящие)	«Лесенка» «Кто поет?» «Карусель» (звуковысотность)	«Веселый поезд» «Громко-тихо» «Угадай-ка» (звонящие)
апрель	«Чей домик» (звуковысотность) «Кто идет?» - ритм	Эхо (секста) «Мышка и Мишка» «Кто как идет»	«Песня, танец, марш» «Колокольчик» (большой и маленький)	«Музыкальный магазин» «Ритмическое эхо» «Лесенка»

май	«Курица и цыплята» «Солнышко и тучка» «Мишка и Мышка»	«Птицы и птенчики» «Ритмическое эхо»	«Птица и птенчики» (звуковысотность) «Угадай-ка» (все виды музыкальных инструментов)	Выпускной вечер
------------	---	---	--	-----------------

2. Ата – аналар белән эш планы

№ п/п	Тема	Үткөрү вакыты
1.	Ата – аналар жылышында катнашу. Выступления на темы: «Балаларга музыка тәрбиясе бирү» / балаларның яше төркемгә карап билгеләнә /. «Гаиләдә музыка тәрбиясенә роле» «Музыка ишетү сәләте нәрсә ул, һәм ничек аның өстендә эшләргә». «Бала белән жырлыйбыз» «Безнең бәйрәмнәр» «Өйдәге музыкаль бәйрәмнәр һәм кичләр » «Балалар бакчасында халык бәйрәмнәре»	План буенча
2.	Консультацияләр, ата-аналар белән әңгәмәләр. Сорауларга җаваплар	Атнага бер тапкыр. Дүшәмбе.
3.	Ачык агитация.	Ел дәверендә
4.	Ата- аналарны бәйрәмнәр һәм күңел ачуларны әзерләүгә һәм үткөрүгә җәлеп итү.	Ел дәверендә.

Литература

1. Федеральный государственный образовательный стандарт дошкольного образования.
2. Вераксы Н.Е., Комаровой Т.С., Васильевой М. А. Примерная основная общеобразовательная программа дошкольного образования «От рождения до школы» под редакцией. Москва: Мозаика-Синтез, 2014.
3. Шаехова Р.К. Региональная программа дошкольного образования.- РИЦ, 2012.
4. Зарипова З.М. Методическое пособие для воспитателя «Татарчасөйлэшэбез» по обучению детей 4-5 лет.
5. Зарипова З.М. Методическое пособие для воспитателя «Татарчасөйлэшэбез» по обучению детей 5-6 лет.
6. Зарипова З.М. Методическое пособие для воспитателя «Татарчасөйлэшэбез» по обучению детей 6-7 лет.
7. Радынова О.П. Музыкальные шедевры: Сказка в музыке. Музыкальные инструменты
Музыкальные шедевры: Музыка о животных и птицах.
Музыкальные шедевры: Песня, танец, марш.
Музыкальные шедевры: Природа и музыка. М.: ТЦ Сфера, 2010
8. Радынова О.П. и др. Музыкальное воспитание дошкольников. – М., 2000.
9. Буренина А.И. Ритмическая мозаика. Программа по ритмической пластике для детей 3-7 лет С-Петебург 2015г.
10. И. Каплунова И Новоскольцева Ясельки Планирование и репертуар муз занятий С-Петебург- 2006
11. Т. Сауко, А. Буренина - «Топ- хлоп малыши» Программа по музыкально-ритмическому воспитанию детей 2 – 3 лет». СПб, 2001.
12. Н.Г. Кононова, «Обучение дошкольников игре на детских музыкальных инструментах» «Просвещение», М., 1990.
13. Буренина А.И. Тютюнникова Т.Э «Тутти» Программа музыкального воспитания детей дошкольноговозраста С-П- 2012
14. М.Б. Зацепина Народные праздники в детском саду
15. Антонова Т.В. Праздники и развлечения в детском саду. Сфера 2005
16. Ибрагимова З.Г.. «Шома бас» Методическое пособие по обучению детей татарским танцевальным движениям
17. Народные праздники в детском саду. Методическое пособие для педагогов и музыкальных руководителей./ под ред. Т.С. Комаровой. М.: Мозаика-Синтез, 2005
18. Методика музыкального воспитания в детском саду / Под.ред. Н. А. Ветлугиной. – М., 1989.
19. Вафина Т.В. «Комешкэй» Программа музыкального воспитания детей пераой и второй младшей группы. Казань-2004
20. Кононова Н.Г. Музыкально-дидактические игры для дошкольников. – М., 1982.

КУШЫМТА:**Музыкаль эшчэнлек төрләрә буенча перспектив план.****1.1 Кабул итү**

1-че кечкенәләр төркеме- музыканы кабул итү.

Музыкаль- эшчэнлек бурычлары: Эчтәлекне игътибар белән тыңларга, аңларга һәм эмоциональ жавап бирергә өйрәтү.

Осталык һәм белем күләме	Сентябрь-октябрь	Ноябрь	Декабрь	Январь
1.Игътибар белән тыңларга өйрәтү 2.Әсәрне аңлау 3.Әсәрләрне тану.	«Зайка»Р.н.м. «Птичка» Попатенко «Әлли - бәү» Т.х.к «Корова» Раухвергера	«Кыш бабай» Вафиной «Паровоз» УМК «Белые гуси» Красева	«Зима» Чайковского	«Пирожок» Тиличевой «Пәсикәй» Вафиной НРК

Осталык һәм белем күләме	Февраль	Март	Апрель	Май
1.Игътибар белән тыңларга өйрәтү 2.Әсәрне аңлау 3.Әсәрләрне тану.	«Ладушки» Р.н.м. «Бобик» Попатенко «Әтәчкәй» Вафиной НРК «Татар халык биюе» УМК	«Солнышко» р.н.м. «Весною» Майкапара «Идёт коза рогатая» Гречанинова	«Собачка» Раухвергера «Лошадка» Тиличевой	«Цветики» Карасёвой «Кошечка» Витлина «Цыплята» Филиппенко

2-че кечкенәләр төркеме- Музыканы кабул итү.

Музыкаль эшчэнлек бурычлары: Игътибар белән тыңларга, музыка характерын аңларга ,әсәрне танырга, өлешләр санын билгеләргә /бер-ике/,әсәрләрне чагыштырырга өйрәтү.

Осталык һәм белем күләме	Сентябрь	Октябрь	Ноябрь	Декабрь	Январь
1.Игътибар белән	«Яңгыр»	“Әтәчкәй алтын	«Здравствуй наша	«Аю»	«Ах, какая мама»

тыңларга өйрәтү 2.Әсәрне аңлау 3.Әсәрләрне тану. 4.Кисәкләрне чагыштыра белү /моңсу күңелле,көчле тыныч/	Вафина УМК «Осень» /Дует ветер/ Попатенко «Петушок» Р.н.п.	кикреккәй” Әхмәтов УМК «Курай» Файзи УМК “Кыш жыры” Вафиной НРК «Әпипә» Тат.н.м. УМК	елка» Вафиной «Татар халыкбиюе» Мозаффаров УМК “Кыш бабай” Вафиной УМК	Ахиярова НРК «Зима» Карасёвой	И,Пономарёвой «Бишекжыры» Хәбибуллин НРК «Петушок» Р.Н.М, НРК “Әбием” НРК Вафйиной
---	--	---	---	-------------------------------------	--

Осталык һәм белем күләме	Февраль	Март	Апрель	Май
1.Игътибар белән тыңларга өйрәтү 2.Әсәрне аңлау 3.Әсәрләрне тану. 4.Әсәрләрне моңсу - көлке-тыныч итеп чагыштыра белү/	«Бойцы идут» Кикты «Пирожки» Филиппенко «Ачулы малай» Зарипова УМК	«Тает снег» Филиппенко «Солнышко» Картушиной «Зима прошла» Метлова «Мишка с куклой пляшут полечку» Качурбиной «Марш кукол» Еникеева НРК	«Есть у солнышка друзья» Тиличеевой «Тамчылар биюе» Батыршина УМК «Весёлый музыкант» Филиппенко	«Яңгыр яу» Якупова УМК «Со вьюном я хожу» Р.н.м «Воробей» Руббах «Гуси» Р,н.м. «Машина» Попатенко

Уртанчылар төркеме– Музыканы кабул итү.

Музыкаль – эшчәнлек бурычлары: Музыка тыңлау культурасын формалаштыру. Музыканың характерын тоярга, музыкаль хәтерне камилләштерергә өйрәтү.

Осталык һәм белем күләме	Сентябрь	Октябрь	Ноябрь	Декабрь	Январь
1.Игътибар белән тыңларга өйрәтү 2.Әсәрне аңлау, үз	«Осель» Лукониной	«Бай-бай» М.Красина «Атта»	«Новогодний хоровод» Ивановой	«Упрямство» Еникеева НРК «Санки»	«Бойцы идут» Кикты

тээсирлэрэнне белдерү. 3.Эсэрлэрне тану. 4.Кисэклэрне чагыштыра белү / моңсу күнелле , көчле тыныч, тиз-экрен/. 5.Жанрларны аңлау: жыр, бию, марш.	«Эпипэ» Тат.н.м. УМК «Ах, ты берёза» Р.н.м. УМК	Бакирова УМК «Көз» Гараевой УМК	«Чырщыкай» Вафиной УМК «Бишек жыры» Ахиярова УМК	Красева «Вальс снежных хлопьев» П.Чайковского «Ты пришёл к нам Дед Мороз» Вафиной	«Тын бакчада» Музаффарова НРК Гомоновой «Поздравляем маму» С.Хачко “Эбигэ”Вафиной
---	--	---	---	---	--

Осталык һәм белем күләме	Февраль	Март	Апрель	Май
1.Игътибар белән тыңларга өйрәтү 2.Эсэрне аңлау, үз тээсирлэрэнне белдерү. 3.Эсэрлэрне тану. 4.Кисэклэрне чагыштыра белү / моңсу күнелле , көчле тыныч, тиз-экрен/. 5 жанрларны аера белү:жыр, бию, марш.	«Итальянская полька» Рахманинова «Офицер булыринде» Вафиной «Две лягушки» Филиппенко	«Марш» Прокофьева «Воробей» Герчика «О мире» Филиппенко «Защитим страну свою» Шахина	«Жаворонок» Глинки «Пришла весна» Шаймардановой НРК «Зайчик» Старокадомского “Кукушка” Файзи НРК “Яз житә” Файзи НРК	«Бабочка» Ахияровой НРК «Дождик» Красева «Паровоз» Компанейца

Зурлар төркеме – музыканы кабул итү.

Музыкаль эшчәнлек бурычлары: Музыка культурасын формалаштырырга, музыка эсэрләрне жанрларын аерырга, музыкаль хәтерне камилләштерергә, музыкаль тәм үстерергә, сүз төзмәләрне үстерергә, музыкага эмоциональ жаваплылык тәрбияләргә өйрәтү.

Осталык һәм белем күләме	Сентябрь	Октябрь	Ноябрь	Декабрь
1.Эсэрне аңлау, өйрәнү, сөйләү үз тээсирлэрэн булдыру. 4.Эсэрлэрне характер, динамика, темп буенча	«Листик жёлтый» Семёновой «Эниса» Т.н.м. УМК «Көз»	«Парень с гармошкой» Свиридова «Көтүче малай курайдауыный»	«Марш» Шостаковича «Кышкычыршы» ВафинаНРК «Марш Тукая»	«До свиданья, ёлочка» Хисматуллиной «Марш» Прокофьева

чагыштыра белү. 5.Аңлау һәм жанрларны белү: жыр, бию, март. 4.Белергә тиешләр: ә).эсәрнең өлешләре-вступление, йомгаклау, б) төрле музыка кораллары тавышларын, в) Композиторлар.	Вафиной УМК «Детская полька» Глинки	Еникеева УМК «Көз» Хисматуллиной НРК “К нам гости пришли” Александрова “Ой, снежинки делят” Алексеевой	Яруллина НРК «Дед Мороз» /Бум, бум стучат часы» «Новогодняя» Суховой	«Парень с гармошкой» Батыр-Булгари НРК «Зима» Чайковского
--	---	--	--	---

Осталык һәм белем күләме	Январь	Февраль	Март	Апрель	Май
1.Эсәрне аңлау, өйрәнү, сөйләү үз тәэсирләре. 4.Эсәрләрне характер, динамика, темп буенча чагыштыра белү. 5.Аңлау һәм жанрларны белү: жыр, бию, март. 4.Белергә тиешләр: а) эсәрнең өлешләре-вступление, йомгаклау, б) төрле музыка кораллары тавышы в) Композиторлар	«Бойцы идут» Кикты «Поздравляем Вихаревой «Марш» Прокофьева “Эбиентурын дажыр” Вафиной УМК	«Укучылар вальсы» Сайдашева НРК «Офицер булып идем» УМК Вафиной «Колыбельная» Римского-Корсакова	«Жаворонок» Глинки «О мире» филиппенко Государственный гимн РТ муз.Яхина УМК «Защитим страну свою» Шахина «Яз жите» Файзи УМК	«Колыбельная» Римского-Корсакова «Вечный огонь» Филиппенко «Рассвет в деревне» Батыр-Булгари НРК “Шүрәле” Ключарёва НРК «Жеребёнок в городе» Шамсутдиновой НРК	«Если добрый ты» Шаинский «Сабантуй» Батыр-Булгари НРК «Тып-тып» Вафиной НРК

Мәктәпкә эзерлек төркеме– Музыканы кабул итү.

Музыкаль эшчәнлек бурычлары: Музыкаль культураны формалаштыру, музыкаль хәтерне камилләштерү, музыкаль тәм тәрбияләү, сүз байлыгын үстерү, музыкага эмоциональ җаваплылык тәрбияләү.

Осталык һәм белем күләме	Сентябрь	Октябрь	Ноябрь	Декабрь
<p>1.Әсәрне аңлау, өйрәнү, сөйләү үз тәэсирләре.</p> <p>4.Әсәрләрне характер, динамика, темп буенча чагыштыра белү.</p> <p>5.Аңлау һәм жанрларны белү: жыр, бию, март.</p> <p>4.Белергә тиешләр:</p> <p>а) әсәрнең өлешләре-вступление, йомгаклау,</p> <p>б) төшенчәләр: оркестр, вокал, инструменталь музыка,</p> <p>в) Композиторлар.</p>	<p>«Осенние звуки» Боромыковой</p> <p>«Көз» Вафиной УМК</p> <p>«Песня кошки» Хайрутдинова УМК</p>	<p>«Камаринская» Чайковского</p> <p>“Көз” Еникеева УМК</p> <p>«Золотые колоски» Биленко</p> <p>“Журавли” Кикто</p> <p>«Под Новый год» Зарицкой</p> <p>«Детская полька» Глинки</p>	<p>«Кыш бабай» Лутфуллиной УМК</p> <p>«Марш» Прокофьева</p> <p>“Чыршы әйлән-бәйлән”Вафиной УМК</p>	<p>«Прощальная новогодняя»</p> <p>«Зима» Яхина НРК</p> <p>«Вальс-шутка» Шостаковича</p>

Осталык һәм белем күләме	Январь	Февраль	Март	Апрель	Май
<p>1.Әсәрне аңлау, өйрәнү, сөйләү үз тәэсирләре.</p> <p>4.Әсәрләрне характер, динамика, темп буенча чагыштыра белү.</p> <p>5.Аңлау һәм жанрларны белү:</p>	<p>«Матурбулсын» Тат.н.м. УМК</p> <p>«Мама солнышко моё» Т.Эльпорт</p> <p>«Бойцы идут» Кикты</p> <p>«Офицер булыринде»</p>	<p>«О, мамочка моя» А.Пугачёва</p> <p>«Танец» Шостаковича</p> <p>«Марш Советской армии» Сайдашева УМК</p> <p>“Әбием бәйрәме”</p>	<p>«Слава» Р.н.м.</p> <p>«Песня жаворонков» Чайковского</p> <p>«Жаворонки» Р.н.м.</p> <p>“Мин жырлым” УМК</p>	<p>«Болезнь куклы» Чайковского</p> <p>«Колокольчик» Вафиной</p> <p>«Колокольчик, садик милый» Никитина</p> <p>«Милый детский»</p>	<p>«Море» Римского-Корсакова</p> <p>«Родной край» Батыр-Булгари НРК</p> <p>«Лето» Яхина НРК</p>

жыр, бию, март. 4.Белергә тиешләр: а) эсәрнең өлешләр- вступление, йомгаклау, б) төшенчәләр: оркестр, вокал, инструменталь музыка, в) Композиторлар	Вафиной УМК	Вафина УМК	“Яз жите” Файзи УМК «Вечный огонь» Филиппенко “Весна” Яхина УМК	сад» Визбора «Лес» Жиганова УМК «Выход Шурале» Яруллина «Мы желаем счастья вам» С.Намина	
--	----------------	------------	--	---	--

1. 2. Жырлау

1-че кечкенәләр төркеме -Жырлау.

Музыкаль-эшчәнлек бурычлары: Жырлаганда гади ижекләргә башкарганда балаларның активлыгын булдыру.

Жырдагы фразаларны жырлый белү.

Осталык һәм белем күләме	Сентябрь- октябрь	Ноябрь	Декабрь	Январь	Февраль	Март	Апрель	Май
1.Подпевать повторяющиеся в песне музыкальные фразы.	“Кая безнең кулыбыз” гайсамова муз. «Зайка» Р.н.п.	«Кыш бабай» Вафиной	«Белые гуси» Красева	“Пәсикәй” Вафиной УМК	«Этәчкәй» Вафиной УМК	«Идет коза рогатая» Обр. Гречанинова	«Лошадка» Тиличевой	«Цыплят а» Филиппе нко «Кошечк а» Витлина
2.Уртача темпта жырлау		«Чыршыкай» Вафиной	«Кошка» Александ- рова	«Пирожок» Тиличевой	«Ладушки Р.н.м.	«Солнышко» Укр.н.п. Обр.Метлова	«Собачка» Раухвергера	

2-че кечкенәләр төркеме - Жырлау

Музыкаль-эшчәнлек бурычлары: жыр күнекмэләрен үстерүгә булышу: кечәнмичә жырлау, һәркем белән бер темпта, кечкенә ижекләрен чиста һәм аңлаешлы итеп әйтү, жыр характерын житкерү (күңелле, озын, ягымлы, моңлы).

Осталык һәм белем күләме	Сентябрь- Октябрь	Ноябрь	Декабрь	Январь	Февраль
1.Йомшак тавыш белән жырлау	«Яңгыр» Вафиной НРК	«Новогодняя ёлочка» Филиппенко			
2.Уртача темпта жырлау	«Осень» (Дует, дует ветер) Попатенко “Кая безнең кулыбыз” Гайсамова муз	«Здравствуй наша елка»- Вафиной УМК	«Зима» Карасевой	«Ах, какая мама» И.Пономарёвой	«Пирожки» Филиппенко
3.Урта темпта жырлау, сүзләрен ачык итеп.	“Әнием кил әле”	«Кыш бабай» Вафиной УМК		«Петушок» Р.н.м.	“Әбием” НРК Вафиной
Осталык һәм белем күләме	Март		Апрель		Май
1.Йомшак тавыш белән жырлау	«Солнышко»/Солнышко,солнышко, ласковое солнышко/ Картушиной		«Весёлый музыкант» Филиппенко		
2.Уртача темпта жырлау	«Таёт снег» Филиппенко		«Есть у солнышка друзья» Тиличеевой		«Гуси» Р.н.м.
3.Ачык артикуляция белән уртача темпта жырлау	«Зима прошла» Метлова				«Машина» Попатенко

Уртанчылар төркеме - Жырлау

Музыкаль-эшчәнлек бурычлары: жырлау күнекмэләрен формалаштыру, жиңел тавыш белән жырлый белү, бергә жырлай башлау һәм тәмамлау, жыр башлар алдыннан, музыкаль фразалар арасында сулыш алу. Эмоциональ жырлау, көйнең характерын житкерү, башка балаларны тыңлау. Кечәнмичә жырларга.

Осталык һәм белем күләме	Сентябрь	Октябрь	Ноябрь
1.Йомшак тавыш белән жырлау	Әти,әни УМК	«Шыбыр –шыбыр”	«Новогодний хоровод»

2.Гади ижекларне Жиңел тавыш белән жырлау.	«Осенняя песенка» Лукониной	Гайсамова муз. «Две тетери»Р.н.м.	Ивановой
3.Йомшак тавышы белән жырлау.	«Көз» Гараевой УМК	«Бай-бай» Красина «Мин Акбай» УМК	«Чыршыкай» Вафиной УМК «Мин эти, мин эни” УМК «Колыбельная зайчонка» Карасёвой
4.Ачык артикуляция белән уртача темпта жырлау.		«Жеребёнок» Бакирова НРК	«Ты пришёл к нам Дед Мороз» Вафиной «Мин песи» УМК

Осталык һәм белем күләме	Декабрь	Январь	Февраль
1.Йомшак тавыш белән жырлау	«Ты пришёл к нам Дед Мороз» Вафиной		
2.Гади ижекларне Жиңел тавыш белән жырлау.			«Две лягушки» Филиппенко
3.Йомшак тавышы белән жырлау.	«Нәрсә тәмле» УМК	«Туп» УМК	«Әбикәй» Вафиной НРК
4.Ачык артикуляция белән уртача темпта жырлау.	«Санки» Красева	«Бойцы идут» Кикты «Поздравляем маму» С.Хачко	«Курчак» УМК «Карусель»УМК «Туп матур, туп матур» УМК «Офицер булыринде» Вафиной

Осталык һәм белем күләме	Март	Апрель	Май
1.Йомшак тавыш белән жырлау	«Пришла весна» Шаймардановой НРК	“Яз жите” Файзи НРК	«Дождик» Красева

2.Гади ижекләрне Жиңел тавыш белән жырлау.	«Воробей» Герчик	«Зайчик» Старокадомского	
3.Йомшак тавышы белән жырлау.	«Уенчыклар» УМК «Зураю, матураю» УМК	“Исэнме бабай, Исэнме әби” УМК “Уенчыклар” УМК	«Паровоз» Компанейца «Кто живёт в этом доме» УМК
4.Ачык артикуляция белән уртача темпта жырлау.	«Защитим страну свою» Шахина «О мире» Филиппенко		

Зурлар төркеме - Жырлау

Музыкаль-эшчәнлек бурычлары: жырлау күнекмәләрен формалаштыру, жиңел тавыш белән жырлый белү, жыр башланыр алдыннан, музыкаль фразалар арасында сулыш алу. Көйнең характерын эмоциональ яктан житкерү. Музыка уен коралына кушылып һәм аннан башка жырлый белүләренә ирешү.

Осталык һәм белем күләме	Сентябрь	Октябрь	Ноябрь
1.Йомшак тавыш белән жырлау		«Көз Житә» Гайсамова УМК	
2.Кечәнмичә, йомшак тавыш белән жырлау.	«Осень шурши» Вихаревой	«Әнием» УМК	«Новогодняя» Суховой
3.Йомшак тавышы белән жырлау.	«Көз» Вафиной <u>НРК</u>		
4.Ачык артикуляция белән уртача темпта жырларга ирешү	“Минем өем” УМК.	«К нам гости пришли» Александрова «Ой, летят снежинки» Алексеевой	«Кышкычыршы» Вафина <u>НРК</u> “Бар матур бакча” УМК «Туп» УМК

Осталык һәм белем күләме	Декабрь	Январь	Февраль

1.Йомшак тавыш белән жырлау	«До свиданья, ёлочка» Хисматуллиной	«Поздравляем»Вихаревой	
2.Кечәнмичә, йомшак тавыш белән жырлау.			«Әбием турында жыр» Вафиной
3.Йомшак тавышы белән жырлау.			
4.Ачык артикуляция белән уртача темпта жырларга ирешү.	«Дед Мороз» /Бум бум стучат часы/ «Без ашыйбыз» УМК	“Зәнгәр зәнгәр чинаяк” УМК “Кәрзинданәрсә бар” УМК «Бойцы идут» Кикты	“Офицер булыр инде” Вафиной “Без киенәбез” УМК “Зәнгәр зәнгәр чинаяк” УМК “Частушки” РНМ

Осталык һәм белем күләме	Март	Апрель	Май
1.Йомшак тавыш белән жырлау			«Если добрый ты» Шаинский
2.Кечәнмичә, йомшак тавыш белән жырлау.	«Защитим страну свою» Шахина	«Жеребёнок в городе» Шамсутдиновой НРК	
3.Йомшак тавышы белән жырлау.	“Мә су бит, кулны ю” УМК	«Петух» Файзи НРК “Карусель” УМК	«Сабантуй» УМК “Нәрсә бар” УМК
4.Ачык артикуляция белән уртача темпта жырларга ирешү	«Яз житә» Файзи НРК «О мире» Филиппенко	«Ипи тәмле» УМК «Вечный огонь» Филиппенко	“Яратам” УМК «Это я» Тагировой НРК

Мәктәпкә эзерлек төркеме -Жырлау.

Музыкаль-эшчәнлек бурычлары: Жырлау тавышын һәм вокал-ишетү координациясен камилләштерү. Мөстәкыйль, музыка уен коралына кушылып жырлый белү, көйне индивидуаль һәм коллектив белән башкару (тиз һәм әкрән темпта башкару)

Осталык һәм белем күләме	Сентябрь	Октябрь	Ноябрь
1.Йомшак тавыш белән жырлау 2.Кечкәнмичә, жиңел итеп башкару. 3.Сулышны дәрәс итеп алу. 4.Ачык артикуляция белән уртача темпта жырлау. 5.Жырның характеры нигезендә интонацияне үзгәртеп жырларга.	«Көз» Вафиной НРК «Осенние звуки» Боромыковой «Хәерлекән» УМК	«Листопад» Биленко «Нишли» УМК «Мамочка моя»Шульятев “Көз” Еникеева НРК «Татар теле минем» УМК	«Ходит зайка по саду» Р.н.м. «Кыш Бабай» Лутфуллиной «Хәерлекән» УМК

Осталык һәм белем күләме	Декабрь	Январь	Февраль
1.Йомшак тавыш белән жырлау 2.Кечкәнмичә, жиңел итеп башкару. 3.Сулышны дәрәс итеп алу. 4.Ачык артикуляция белән уртача темпта жырлау. 5.Жырның характеры нигезендә интонацияне үзгәртеп жырларга.	«Прощальная Новогодняя» “Чыршы әйлән – бәйлән”Вафиной НРК «Качели» Тиличеевой “Мин барам” УМК	“Мин барам” УМК «Бойцы идут» Кикты «Мама солнышко моё» Т.Эльпорт	«О, мамочка моя» А.Пугачёва “Әтәч, әтәч кил әле” УМК “Әбиембәйрәме” Вафина НРК “Офицер булыр идем” ВафинойНРК

Осталык һәм белем күләме	Март	Апрель	Май
1.Йомшак тавыш белән жырлау 2.Кечкәнмичә, жиңел итеп	“Яз жите” Файзи НРК	“Мәктәпкә”Бикчентаевой НРК	«Кем нәрсәярата» УМК

башкару.		«Мин барам» УМК «Колокольчик Вафиной «Милый детский сад» Визбора	«Часы» Ахметова НРК “Мин куян” УМК
3.Сулышны дөрес итеп алу.	“Мин жырлым” УМК «Ак ипи» УМК		
4.Ачык артикуляция белән уртача темпта жырлау.	«Жаворонки» закличка «Над могилой в тихом парке» Филиппенко		«Родной край» Батыр-Булгари НРК «Гимн Знайки» Минкова
5.Жырның характеры нигезендә интонацияне үзгәртеп жырларга.	«Слава» р.н.п.	«Колокольчик, садик милый» Никитина	«Мы желаем счастья вам» С. Намина

1.3 Музыкаль-ритмик хәрәкәтләр

1 че кечкенәләр төркеме- Музыкаль-ритмик хәрәкәтләр. Музыкаль-белем бирү бурычлары: олылар күрсәткән хәрәкәтләрне кабатлау, кош-корт һәм жәнлек образларын тапшыру, түгәрәктә, ирекле баскан килеш хәрәкәтләрне башкару .

Осталык һәм белем күләме	Сентябрь- октябрь	Ноябрь	
1. бию алымнарын Үзләштерү	«Кая безнең кулыбыз»Т,Х,К. «Ладушки-ладошки»Р.н.м. «Приседай»Р.н.м	«Танец зайчиков»Р.н.м «Где же наши ручки»Р.н.м.	
2.иреклек рәвештә хәрәкәтләнәп, бию күнекмәләрен үзләштерү	«Застучали ножки»Р.н.м. «Куянар һәм телке» Гайсамова	«Елочка стояла» Р.н.м.	
2.Түгәрәктә хәрәкәтләнү осталыгын үзләштерү			
3.Парларда хәрәкәт итү сәләте			
4.Предметлар белән хәрәкәт итә белү.			
Осталык һәм белем күләме	Декабрь	Январь	Февраль
1. бию алымнарын Үзләштерү			«Чок, чок каблучок» Укр..н. м

2.иреклк рәвештә хәрәкәтләнел, бию күнекмәләрен үзләштерү	Новогодние хороводы		Игра «Ой, что за народ»Р.н.м. Игра «Маэмай» Вафиной НРК
3.Түгәрәктә хәрәкәтләнү осталыгын үзләштерү			
4.Парларда хәрәкәт итү сәләте		«Танец с платочками» Р.н.м.	«Парный танец» Вафиной
5.Предметлар белән хәрәкәт итә белү.		«Танец с мячиками» Полька	

Осталык һәм белем күләме	Март	Апрель	Май
1. бию алымнарын Үзләштерү	«Тихо мы в ладошки ударяем»Р.н.м. «Посмотрите на ребят» Р.н.м.	«Пальчики и ручки»Р.н.м.	
2.иреклк рәвештә хәрәкәтләнел, бию күнекмәләрен үзләштерү	«Как у наших у ребят» Тиличеевой	«Игра с медведем» Р.н.м.	
2.Түгәрәктә хәрәкәтләнү осталыгын үзләштерү	«Ой, что за народ»Р.н.м	«Ой, березка» Р.н.м.	
3.Парларда хәрәкәт итү сәләте	«Танец с мячиками» Вафиной НРК	«Игра с колокольчиком» Вафиной НРК	«Танец с погремушками» «Дзынь ля ля» Р.н.м. «Танец с куклами»Лат.н.м.
4.Предметлар белән хәрәкәт итә белү..			

2-че кечкенәләр төркеме – Музыкаль-ритмик хәрәкәтләр

Музыкаль-белем бирү бурычлары 2-өлештән торган музыка формасы, аның характерына туры китереп хәрәкәт итәргә, музыка башына һәм ахырын ишетеп хәрәкәт ясауга ирешү. Бию хәрәкәтләренең башкару сыйфатын яхшырту

Осталык һәм белем күләме	Сентябрь-октябрь	Ноябрь	Декабрь	Январь
1. бию алымнарын	«бармаклар куллар»	Бию«Куяннар»		

<p>Үзлөштөрү</p> <p>2.иреклк рөвөштө хэрэктлөнөп, бию күнекмэлэрен үзлөштөрү</p> <p>2.Түгэрэктө хэрэктлөнү осталыгын үзлөштөрү</p> <p>3.Парларда хэрэкт итү сэлөтө</p> <p>4.Предметлар белэн хэрэкт итө белү..</p>	<p>Р.н.м.</p> <p>«Кояш һәм яңгыр» Вафиной НРК</p> <p>Бию «Куяннар» Гайсамова НРК Игра с медведем Р.н.м.</p> <p>«Яфраклар» Вафиной НРК</p>	<p>Вафиной НРК «Танец снежинок» Штраус</p> <p>Игра “Төлкө” Вафиной НРК</p> <p>Игра «Поезд» Метлова</p>	<p>Новогодние хороводы. Круговой танец Сатуллиной Игра «Прятки»Р.н.м. (с тканью) Игра «Догонялки» Тат.н.м. НРК</p>	<p>Игра с куклой Карасёвой</p> <p>«Танец с корабликами» Вафиной</p>
--	---	--	--	---

Осталык һәм белем күләме	Февраль	Март	Апрель	Май
<p>1. бию алымнарын Үзлөштөрү</p> <p>2.иреклк рөвөштө хэрэктлөнөп, бию күнекмэлэрен үзлөштөрү</p> <p>2.Түгэрэктө хэрэктлөнү осталыгын үзлөштөрү</p> <p>3.Парларда хэрэкт итү сэлөтө</p> <p>4.Предметлар белэн хэрэкт итө белү..</p>	<p>«Игра с цветами» Полька</p> <p>«Парный танец» Р.н.м НРК</p> <p>«Конфетлар» НРК Вафиной</p>	<p>«Весна идет» Филиппенко</p> <p>«Солнышко» Филиппенко</p> <p>«Ходит Ваня» Р.н.м. «Найди цветок» Вафиной</p>	<p>“Эпипэ” тат.н.м. НРК</p> <p>«Паровоз» Вафиной /тат/НРК «Танец с куклами» Полька</p>	<p>«Березка» Филиппенко «А кто у нас гость большой» Р.н.м</p> <p>«Медвежонок» Абубакировой НРК «Мы девчушки» Р.н.м.</p>

Уртанчылар төркеме - Музыкаль-ритмик хэрэктлөр.

Музыкаль-белем бирү бурычлары: Ритм хисен үстерергә, бию хәрәкәтләрән башкару күнекмәләрән формалаштырырга, иң гади үзгәртеп коруларны башкарырга, зал буенча ирекле ориентлашырга, музыка характерына җавап бирә торган хәрәкәтләр башкарырга, предметлар белән хәрәкәтләр башкарырга.

Осталык һәм белем күләме	Сентябрь	Октябрь	Ноябрь
1.Әйлән-бәйлән вакытында хәрәкәтне үти белү	«Огородная хороводная» Рождественского	яфраклар белән Бию» <u>НРК</u>	Игра «Ударь в бубен» Тат.н.м. НРК
2. предметлар белән хәрәкәт итү	«яфраклар белән Бию» Шаймордановой НРК		Танец «Чыршылар» Вафиной <u>НРК</u>
3.Музыканың характерына туры китереп хәрәкәт итү.	«Дождик» Полька Губи		
4. Парлашып хәрәкәт итәргә өйрәтү		«Парлы бию» тат.н.м. НРК	«Танец зайчиков» Филиппенко
5.Музыка өлешләренә үзгәрүенә хәрәкәт үзгәрүенә реакция ясый белү.		Уен “Бакча” Вафиной НРК	

Осталык һәм белем күләме	Декабрь	Январь	Февраль
1.Әйлән-бәйлән вакытында хәрәкәтне үти белү	Новогодние хороводы «Круговой танец»Штрауса		
2. предметлар белән хәрәкәт итү	Игра «Не шевелись» Тат.н.м. НРК	«Весёлый мячик» тат.н.м.	«Танец поварят» тат.н.м
3.Музыканың характерына туры китереп хәрәкәт итү.	Игра «Что летает» Р.н.м. Игра «Паровоз»/Чей кружок скорее соберётся/ Вафиной	«Пегги» Берковский	
4. Парлашып хәрәкәт итәргә өйрәтү			

5.Музыка өлешләренәң үзгәрүенә хәрәкәт үзгәрүенә реакция ярый белү.			«Сары итеклар» Вафиной
---	--	--	---------------------------

Осталык һәм белем күләме		Апрель	Май
1.Әйлән-бәйлән вакытында хәрәкәтне үти белү	«Яблонька» Ваниной		«Мы на луг ходили» Александрова
2. предметлар белән хәрәкәт итү	«Игра с флажком» Красева	«Марш» Шарафеева НРК	
3.Музыканың характерына туры китереп хәрәкәт итү .	«Желтые сапожки» Филиппенко		
4. Парлашып хәрәкәт итәргә өйрәтү		«Найди себе пару» Ломовой	«По ягоды» тат.н.м. НРК
5.Музыка өлешләренәң үзгәрүенә хәрәкәт үзгәрүенә реакция ярый белү..	«Петушок и курочки» Сайдашева НРК	«Возьми платок» тат.н.м НРК «Сария» тат.н.м. НРК	«Займи домик» Магиденко

Зурлар төркеме- Музыкаль-ритмик хәрәкәтләр

Музыкаль-белем бирү бурычлары: Ритм хисен үстерү, бию хәрәкәтләрен башкару күнекмәләрен формалаштыруга ярдәм итү, үзгәртеп корулар үткәру, ирекле хәрәкәт итү, музыка характеры һәм динамикасы нигезендә ритмик хәрәкәт итү.

Осталык һәм белем күләме	Сентябрь	Октябрь	Ноябрь
1.Әйлән-бәйлән вакытында хәрәкәтләренәң жиңел һәм ритмга туры китереп башкара белү	«Хоровод овощей» Семёновой		«Новогодняя считалка»
2.Заманча хәрәкәтләренә башкара белү		Яфраклар белән бию» Татарский вальс НРК	
3.Сәнгатле хәрәкәт итү сәләтен камилләштерү.			«Танец светлячков с фонариками» «Снежный вальс» Хисматуллиной

4.Биюдәге предметлар белән иркен хәрәкәт итү.	«Яфраклар белән бию» Татарский вальс <u>НРК</u>	«Игра с бубном» Красева	
5.Музыка үзгәрүенә тиз җавап бирә белү. 6. Классик бию элементларын башкаруны камилләштерү.	Игра «Без яшелчяратабыз» Вафиной <u>НРК</u>	«Куш кул» тат.н.м НРК Игра «Без яшел-че яратабыз» <u>НРК</u>	Игра «Передача платочка» тат.н.м. <u>НРК</u> «Танец снеговиков» Шаймордановой
Осталык һәм белем күләме	Декабрь	Январь	Февраль
1.Әйлән-бәйлән вакытында хәрәкәтләрне жиңел һәм ритмга туры китереп башкара белү 2.Заманча хәрәкәтләрне башкара белү 3.Сәнгатле хәрәкәт итү сәләтен камилләштерү. 4.Биюдәге предметлар белән иркен хәрәкәт итү. 5.Музыка үзгәрүенә тиз җавап бирә белү. 6. Классик бию элементларын башкаруны камилләштерү	Новогодние хороводы «Вперёд 4 шага» танец-упражнение «Не отстань» Р.н.м. Игра-упражнение «Мина нәрсәкирәк» УМК Игра «Снег-снежок» Р.н.м. Новогодние атракционы.	Танец «Топ-кап-хлоп» «Мы за руки возьмёмся»Р.н.м. «Горелки» удм.н.м. НРК	Танец «Морские волки» Блантер «Танец с цветами и колокольчиками» тат.н.м. НРК Построение-упражнение «Вальс» Яхина НРК Упражнение-построение Марш «Прощание славянки» Агапкина
Осталык һәм белем күләме	Март	Апрель	Май
1.Әйлән-бәйлән вакытында хәрәкәтләрне жиңел һәм ритмга туры китереп башкара белү 2.Заманча хәрәкәтләрне башкара белү 3.Сәнгатле хәрәкәт итү сәләтен	«Танец с кнутиками» Тат.н.м. НРК	«Весёлая игра» тат.н.м. НРК «Синий платочек» Е.Петербургский	«Как пошли наши подружки» Р.н.м. Игра «Ёжик»

<p>камилләштерү.</p> <p>4.Биюдәге предметлар белән иркен хәрәкәт итү.</p> <p>5.Музыка үзгәрүенә тиз җавап бирә белү.</p> <p>6. Классик бию элементларын башкаруны камилләштерү</p>	<p>«Упражнение с султанчиками»</p> <p>«Вальс Победы»</p> <p>«Будь ловким» Ладухина</p>	<p>«Веселые мячики» Лат.н.м.</p>	<p>«Кот и мыши» Ломовой «Свободное место» тат.н.м. НРК</p>
--	--	--------------------------------------	--

Мәктәпкә эзерлек төркеме- Музыкаль-ритмик хәрәкәтләр.

Музыкаль-белем бирү бурычлары: Музыканың төрле характерына туры китереп, биюдә эмоциональ-образлы эчтәлеген биреп, сәнгатле һәм ритмга туры китереп хәрәкәтләрне башкару.

Остальк һәм белем күләме	Сентябрь	Октябрь	Ноябрь
<p>1.Әйлән-бәйлән вакытында хәрәкәтне дөрә үти белү</p> <p>2.Заманча хәрәкәтләрне башкара белү</p> <p>3.Хәрәкәтләрне сәнгатле башкару сәләте</p> <p>4.Хәрәкәтләрне музыканың характерына туры китереп башкару</p> <p>5.Бию остальгын үзләштерү.</p> <p>6. Зал буенча иркен йөри белүне камилләштерү.</p>	<p>«Волшебные фонарики» Ударцева «Упражнение с лентами» «Проказница осень» Ударцева</p> <p>«Парлыбию» тат.н.м. УМК «Без суган жыябез» Вафиной УМК</p>	<p>“Алтын капка”Т.х.к УМК . «Танец русалок» Тат.н.м. УМК «Султанчиклар белән бию» Татарский вальс УМК Вход-упражнение Марш, бег Игра «Продай горшок» Тат.н.м. НРК</p>	<p>Современный танец «Ледяные ладошки»</p> <p>«Танец рыбок» Р.Щедрин «Танец морских коньков» Польша «Кошка и мышка» ШигабетдиноваНРК «Бу нәрсә» УМК</p>
Остальк һәм белем күләме	Декабрь	Январь	Февраль
1.Әйлән-бәйлән вакытында хәрәкәтне дөрә	Новогодние хороводы.		«Топ-топ по паркету»

<p>үти белү</p> <p>2.Заманча хәрәкәтләрне башкара белү</p> <p>3.Хәрәкәтләрне сәнгатле башкару сәләте</p> <p>4.Хәрәкәтләрне музыканың характерына туры китереп башкару</p> <p>5.Бию осталыгын үзләштерү.</p> <p>6. Зал буенча иркен йөри белүне камилләштерү.</p>	<p>Круговой танец «Пяточка-носочек» «Танец гномов с топорами» Тат.н.м.<u>НРК</u> Игра «Мастера» Вафиной «Не отстань» Р.н.м.</p> <p>Новогодние аттракционы</p>	<p>«Военная полька» Петров</p> <p>Парный танец «Дай мне руку»</p> <p>Игра «Кот и мыши» Р.н.м.</p>	<p>Построение-упражнение «Вальс» Свиридова</p> <p>«Вальс с цветами» Сайдашева НРК Татарский танец «Песиләр» Построение-упражнение Марш «Прощание славянки»</p>
<p>Осталык һәм белем күләме</p>	<p>Март</p>	<p>Апрель</p>	<p>Май</p>
<p>1.Әйлән-бәйлән вакытында хәрәкәтне дөрә үти белү</p> <p>2.Заманча хәрәкәтләрне башкара белү</p> <p>3.Хәрәкәтләрне сәнгатле башкару сәләте</p> <p>4.Хәрәкәтләрне музыканың характерына туры китереп башкару</p> <p>5.Бию осталыгын үзләштерү.</p> <p>6. Зал буенча иркен йөри белүне камилләштерү.</p>	<p>Игра «Кострома» Р.н.м.</p> <p>«Вальс» И.Шварца</p> <p>Игра «В хороводе были мы» Р.н.м. «Марш» Жиганова НРК</p> <p>«Ленточка» Вафиной</p>	<p>«Танец с кигами» Тимофеевой Н.</p> <p>Танец «Маленькая страна» И.Николаева</p> <p>«Весенние капельки» Т.Н.М. НРК «Капитошка» Шнуров.С, Игра «Кто первый» Ахметова. НРК</p>	<p>Танец «Вдвоём» Окорокова «Танец с платками» Долиной «Парный танец» Моцарта</p> <p>Игра «Где платок» мар.н.м. НРК Упражнение- танец «Парад домов» Г.Гладкова</p>